Tercio michil aliud. cum iam tercio ille qđo afflgeretur:
quasi non sibi crederet. quom q̄ nesciret qđ mllo ageretur.
Tamen &p̄mo. &scđo. &tercio. hoc interrogauit. Ter nega-
uit timor: ter confessus est amor. Ecce amat petrus dn̄m. &
qđ p̄statur? dn̄o. Non enī &ipse nouerat est mllo psalmo.
quid retribuam dn̄o pom̄b; que retribuit michi. Qui enī hec
dicebat. quanta sibi essent p̄stita adō attendebat: &quere bat
qđ retribueret dō. &non meminebat. Quicqđ enī retribuere uo-
lueris: abipso accepisti ut reddas. Et qđ inuenit qđ retribuat.
qđ ut dicerim fr̄s abipso accepit. hoc meminit qđ retribueret.
Calicem salutaris accipiam. &nom̄ dn̄i inuocabo. Quis enim
dederat illi calicem salutarē. nisi ille cui uolebat retribuere?
Accipe autē calicem salutarē. &inuocare nom̄ dn̄i: hoc est
sanari carnaliter. Et uita sanari. ut non solum non oderis frem:
sed ut paratus sis mori pfrē. Pfecta illa caritas ē. ut paratus sis mori pfrē.
hanc ipse dns inse exibuit. Moriens
est pomb; oransq̄ peis aq̄bus crucifigebat. &dicens. Pater igno-
sce illis. q̄ nescium qđ faciunt. Sed si solus hoc fec̄: non erat ma-
gister. si discipulos non habebat. Secuti discipuli hoc fecer̄. Lapida-
bant stephanū: &genu flexo. ait. Dn̄e: ne statuas illis hoc peccatū.
Lapidabat aq̄b; occidebat. q̄ &ipsis moriebat. Audi &aplm
paulū. Et ipse inquit impendar: pammab; uris. Inter illos enī
lapidantes pquos; stephanus depcabat: quando eoz mamb; moriebat.
Perfecta q; caritas hec est. Sicq̄ tantam habuerit caritatem
ut paratus sit etiā p fr̄ib; mori: pfecta ē. mllo caritas. Sed minqđ
maior ut nascit. iam prfus pfecta ē. Ut pficiatur. nascit. Cū fuerit
nata: nutrit. Cum fuerit nutrita: roborat. Cum fuerit roborata:
perficit. Cum ad pfectionē uenerit. qđ dr. Michi uiuere xp̄c: &
mori lucrū. Optabam dissolui &ee cum xp̄o. multo enim
magis optimum: manere in carne necessariū pp̄er uos. Propter
eos uolebat. uiuere: pquos; parat erat mori. Et ut nouerit quia

[illegible] peccat qui[illegible]
[illegible] pro. Petre amas me. Ille. Amo. Et dñs
non ait si amas me: obsequere m. Quando enī erat dñs incarne
mortali: esuriunt. sitiunt. Eo tempore quo esuriebat & sitiebat:
suscepit est officio. Ministrauerī illi qui habuerī de substantia sua
sicut legim in euangelio. Suscepit eū hospicio zacheus. saluus. factus est
a morbo: suscepto medico. Quo morbo. Auaricie. Erat enī dux
sim. & princeps pupicanorum. Attendite sanatū a morbo aua
ricie. Dimidium inq bonorū meoy. do pauperib;. & si cui aliq d
tuli: quadruplū reddam. Ideo seruant alterum dimidium;
nonquo fruerer. sed unde debita solueret. Suscepit g tc me-
dicum hospicio. q erat infirmitas carnis in dño: cui hoc obse
quium pberent homines. Et hoc: q uolunt pstare obsequen
tib;. obsequentibus enim pderat non illi. Cui enī angli mini
strabant. horum obsequiū requirebat. Nec debuas seruus ei ho
necessarium habebat aliquando: cui panem & carnē portā
mittebat. & tamē ut undua religiosa bene diceret: mittatur
seruus dī. pascit undua. quē dñs in secreto pascebat. Verum
tamē quam quam debis seruis dī sibi pstent. qeoy indigen
tiā considerant. propter illam mercedem ad dño meu angli
manifestissime posita. qui suscipit iustum in nomine iusti.
mercedem iusti accipiet. et qui dederit calicem aquę
frigidę uni exhis minimis tantum in nomine discipli. amē
dico uob. nō pdet mercedem suam. Quanus g sibi pstent
qui hoc faciunt: tamē ne hoc poterat pbere ascensuro in celū
Quid illi potat retribuere petrus. q amabat illū. Audi qd
Pasce oues meas. id ē. fac pfib; qd pro te feci. oīs sanguine m
redemi. Nolite dubitare mori pueritatis confessione. ut ceo
uos mittantur. Sed hec ut dixim frs pfecta caritas est. q nat
[illegible]. Intendat caritas uīa. indete quid dicam.

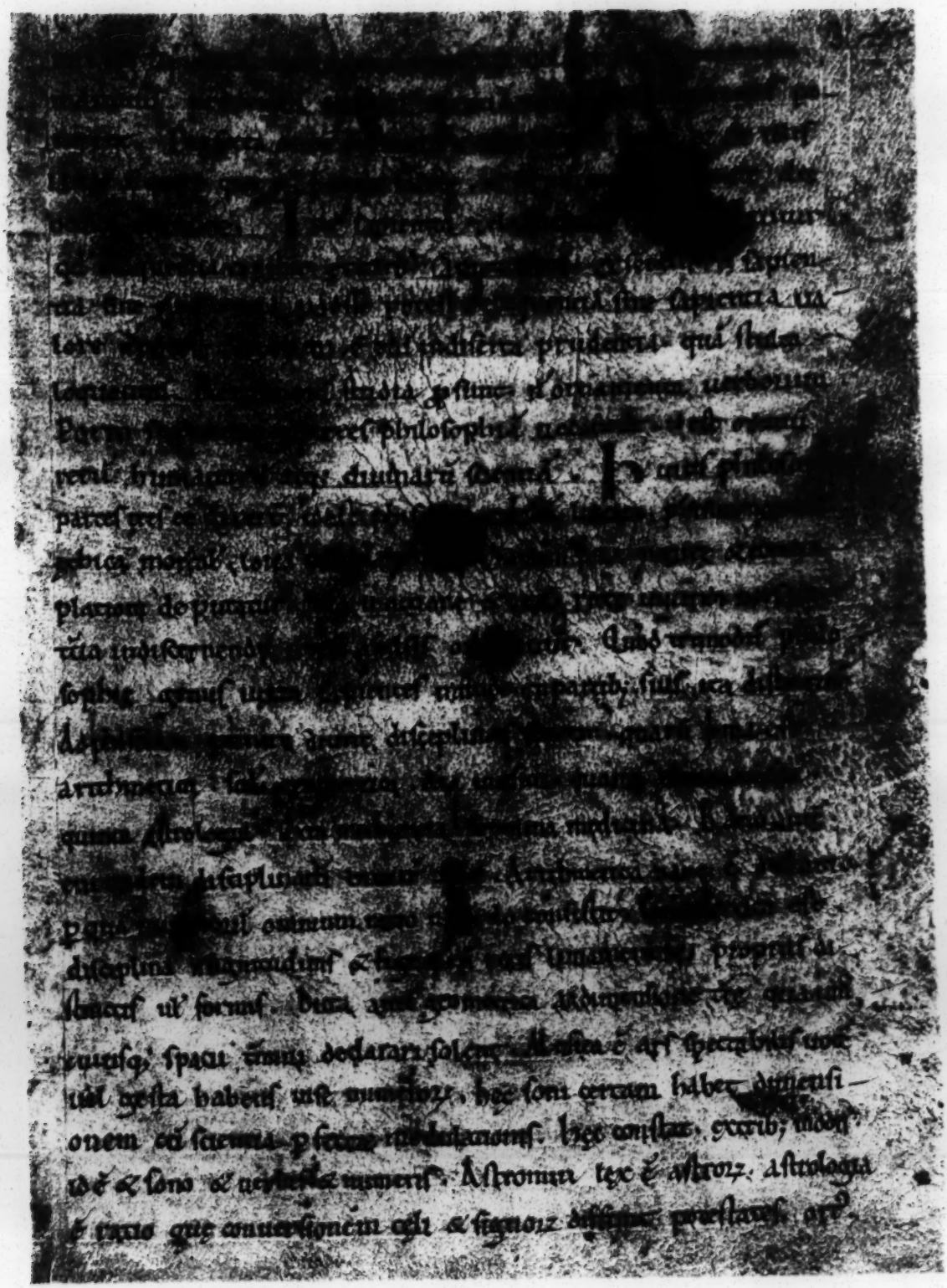

quoq; sideriꝰ ꝯ occasuꝰ. hanc marhemmaticꝫ sequunt. Mechanicha
quędã apta ẽ. uꝫ doctrina. adquã sutilꝫ fabricã omniũ rerũ
conscurrere dicunt. Medicina ẽ. scientia curationiũ adcompanatiũ co
poris ꝯ salꝰ [illegible] uenta. Quib; qdẽ ois; quędã conueniunt. quędã
uero longe [illegible] ois; aliena sunt.

[illegible] gestis generib; siue differentiꝰ phisicę artis. nc̃ partes logicę sequũt
Constat aut̃ logica exdialectica siue rethorica. Dialectica ẽ. ratio
siue regla disputandi intellectũ rectꝰ acuens. uerag; a falsis distinguens
hęc ut qdã aut sic̃ ferrũ uenenũ. sic sententiã armat eloquio. Retho-
rica ẽ. ratio dicendi ꝯ uirtꝰ pro[illegible] scientia quã oratores sequuntur.

Post logicã sequitur gebrica quę ad̃inistrationẽ pertinet mquũt.
hęc enĩ bene uiuendi magistꝫ. Duodꝫ aut̃ inquantor principa
les sunt uirtutes. scilicet prudentia. iustitia. fortitudine siue tem-
perantia. Prudentia ẽ. agnitio ueꝝ fidei ꝯ scientia scripturaꝝ
Inqua intueri oportet illud [illegible] modũ intelligentię geñ quoꝝ primũ
ẽ. Qđ quędã sic accipiunt̃ historialit̃ sine ulla figura spialiũ
ut sunt decẽ pcepta. Secm qđ quędã inscripturis pmixto iure
accipiunt̃. tam secm fidẽ rerũ gestarũ. quã etiã uxta figurarũ
intellectũ sic de sara ꝯ agar. primũ qđ uere fuerũt de hinc quod
tropice duo figurauerũt testamenta. Tertiũ geñ. ẽ. qđ genus. ẽ.
pquod tantũ spialit̃ accipitur. sic decantatis canticoꝝ. Quę si
uxta sonũ uerboꝝ uꝫ efficientiã sentiunt̃ agis corporalis.
magis luxuria quã uirtus sacramentoꝝ accipitur. Diffinitio pru-
dentię genere. nc̃ partes uirtutis subiciam̃. Cuius primũ. ẽ. dñm
timere. religionẽ uenerari ueris honorẽ referre parentib: patriã
diligere. cunctis pdesse. nulli nocere. fratrũ q carnalis uincula
amplecti. proxima aliena suscipe. opẽ ferre miseris. bona accepta
uicissitudinẽ rependere. equitatẽ iudicijs seruare. fortitudo est

[illegible] quale ē [illegible] ab omnibus
[illegible] doct[illegible] pollicetur. Differt
[illegible] dicit[illegible]
[illegible] uerbū illud.
[illegible] uerbū [illegible] uerbū ꝓphetarū.
[illegible] uerbū [illegible] ⁊ aplor' eius.
[illegible] q̄d dictū ē. Legē enī
[illegible] acceperunt legē
[illegible] n̄ ē ut [illegible] Quom̄ locutꝰ
[illegible] in lege [illegible] ꝑ angelos in manu mediatoris.
[illegible] dicere. n̄ ē ut
[illegible] q̄d [illegible] habitauit in nob'.
[illegible] moyses [illegible] obiecta.
[illegible] unigeniti a patre. plenꝰ grāe ⁊
[illegible] Non ē ut uerbū illud q̄d suscepit
[illegible] credit. ꝑ q̄d ⁊ [illegible] uerbū q̄d
[illegible] apud dm̄ [illegible] uerbū. cui glā
[illegible] in scl'a scl'or' a. ω [illegible]
[illegible] VII. de eo q̄d
[illegible] ē. ululate sculptilia in ierl'm
[illegible] samaria. usq; ad eū locū in q̄ ait. ⁊
[illegible] habitantur.
[illegible] peccauit popls
[illegible] religione ⁊ scul
[illegible] iudas in ierl'm.
[illegible] in samaria. Si
[illegible] et multitudine
[illegible] ꝑ ingebit eū dicens
[illegible] estimat eē bonū
[illegible] moloch [illegible] sculpti
[illegible]
[illegible] cordis mihi
[illegible] idola. [illegible] sermo ad eos
[illegible] sculptilibꝫ. ⁊
[illegible] in ierl'm ⁊ in samaria. Et si q̄dē
[illegible] in ierl'm facimꝰ
[illegible] ecclam [illegible]
[illegible] fecimus idola in samaria
[illegible] ad penitentiā
[illegible] sculptilia in ierl'm ⁊ in
[illegible] fecit samarie ⁊ ma
[illegible] ierl'm ⁊ idolis eius. Cōminatur
[illegible] istis q̄ de eccl'a sunt.
[illegible] dissimilia faciens in monte
[illegible] ierl'm. inducet sup sensū magnū ꝓn
[illegible] assirior' ⁊ sup altitudinē glīe oclor' eius.

[illegible]
Q ue sensu quidem magnu ne ꝓphetia nuncia
uit. quom serpens sapientior erat omnibꝫ bestiis
que sūt sup t'ra. Et filii huius sc'li. sapientiores filiis
lucis in gñatione sua sunt. Dispensator iniquitatis sa
pienꝰ fecē sedm sapientiā n̄ bonā. Eodē m̄ iste
q̄ figuraliť princeps assyrior' dr̄. magnꝰ ē sensus.
E t ē mirari magnitudinē sensus ei. q̄ abusꝰ ē ad
instruendos sapientes mundi istiꝰ qui cū omni
uerbꝫ similitudini cunctaq; ueritate falsitatē se
ctarū suarū cōponentes exhibent. Cū g' omnia
fecerit dñs in monte syon ⁊ in ierl'm ⁊ reddide
rit eis que iustis ꝓmissa sunt. tunc inducet sup sensū
magnū principē assirior' ⁊ sup altitudinē glīe oclor'
eius. Ista eni sapiente sermo nouit. ⁊ exordiū eius
ṗteri ab inflatione cepisse. Vnde ⁊ si inflati fue
rint. in iudiciū incidunt diaboli. in q̄ ipse incidit
zabulꝰ. Videamꝰ aut' ⁊ inflationē eius qualis sit ut
eā caueamꝰ. ⁊ n̄ ꝑmittamꝰ eū sup nos uera dicere.
Q uid g' dic. Viribꝫ faciā. ⁊ sapientia intellectꝰ au
feram fines gentiū. estimat fortitudinē suā. q̄d
uult in nobis se posse ꝑficere. Et reuera si uinca
mur. ⁊ ꝓpter hec uerba peccemꝰ. Si ꝓ ecclam rursū
in circū. ⁊ ad equor' cursus ⁊ ad conuentū
gentiliū eamꝰ. q̄d aliud fit quā nos superatos possi
dere. Et q̄d dix' zabulus uiribꝫ faciā. consequitur
in nob' peccantibꝫ. q̄d minatꝰ ē. S; ⁊ si fornicem'
ꝓ castitatē longi temporis. ꝓ scīmonia multā. q̄d
aliud fit quā uera locutꝰ ꝓbatur sup nos q̄ dix'. ui
ribꝫ faciā. Quid aut' ⁊ aliud repromittit iste ma
gniloquus. intueamur. Et sapientia intellectus
auferā fines gentiū. Sapientiā nescio quā pollicetur.
de qua ⁊ ꝓpheta loquitur. alienigena q̄dā sapientia ē in
eis. Est aliqua extranea a ueritate sapientia.
quā disꝑdidit dñs. Hanc iste habens. estimat se eē
sapientem ⁊ dic. Sapientia intellectꝰ auferā fines
gentiū. ⁊ uires eor' depascar. Peruenit enim ad
omīs gentes opatio eius. S; saluator in omīs gentes
mittens sermones suos. eruit eos q̄ a zabulo in
cunctis gentibꝫ captiui tenebantur. Et uires eor'
depascar. Minatur se uires nras ꝓdatū ire. ⁊ tra
dere aduersus nos militantibꝫ. Et reuera ē ui
dere eū quibusdā hoc faciente. Quando enim q̄s
uincitur a diabolo ⁊ tradit' demonibꝫ spūalibꝫ pessimis   l' zabulo
uirtutibꝫ cōtrariis. q̄d aliud factū ē. quā is q̄
dixerat ⁊ uires eor' depascar. accipiens nras

47
l' sup filios

untes depast⁹ ē nost⁹ Et cōmouebo ciuitates que
inhabitant⁹. Et hoc tabulus cōminat⁹ Inhabita-
ri cer me ecclās ciuitates dī in xp̄o ihū estru-
ctas. Has cōmotur⁹ ē se plonat⁹ Et frequē
cussit ciuitates inhabitatas pſecutionib⁹ frequē
cussit scandalis S; nos cemētem⁹ fundam⁹tū
habentes supra petrā tales fieri: ut iste q̄ dic
t' sup Cōmouebo ciuitates g̃ inhabitant⁹ nos mouere ꝯ
ualeat p̄ cellas suas nec p̄ sp̄s aduersos
Verū ad oīa que accidere ut stabilē pseuere
nū utpote habentes edificatū sup petrā ihm xp̄m cui est
gla ⁊ imp̄iū in scla sclōz amen
Et xp̄i ome⁹ Septima Incipit VIII de eo qđ
scriptū ē ⁊ audiui uocē dñi dicentis Quē
mittā ⁊ qs ibit ad poplm istū ⁊ transgredi
ens modica puenit usq; ad locū in quo
scriptū ē pete tibi signū a dño dō tuo
in pfundū aut in excelsum
Et audiui uocem dñi dicentis Quē
mittā ⁊ quis ibit ad poplm istum
Et dix̄ Ecce ego sū mitte me Et ait
Vade ⁊ dic poplo huic Aure audi
etis ⁊ nō intelligetis ⁊ reliq̄ De eo
qui nē lect⁹ ē ysaie ꝑ pphē sermo oratū dñi
ut nob⁹ grām largiatur ⁊ digna pphico sp̄iu ua
leam⁹ exponere Et audiui uocem dñi dicentis
Quē mittā Postquā purgat⁹ ē labia pphe paratū
suscepit ministeriū dī ⁊ dicit Ecce ego sū mitte
me S; ut paratior esset adhuc meminerat
uocis moy⁹ seruis nā ⁊ ille eadē uoce ut ait mitte
me principi popli iudeor⁹q; facti ⁊ famuli dī nun
cupat⁹ ē Audiui aut⁹ ego q̄ndā hebreū expo
nentē hē locū atq; dicentē Quia libenter q̄dē
⁊ parat⁹ pphes pphetā suscepit ad poplm ig
t' dicenda norans que ei essent narranda Porro audiens
tristia que essent poplo nunciranda hoc ē aure
audietis ⁊ nō intelligetis ⁊ cetera; In sequentibus pi
gr̃ior fit dicente ei uoce dī Clama Respondit
ei ⁊ dic̄. Quid clamabo Arbitror aut⁹ hec pphā
ri de saluatore q̄a futurū erat ut audientes non
audirent ⁊ uidentes nō uiderent manifestū
t' ēsulem porro fiet q̄d dr̄. si ēsideretis paululū Locū enī
cernentes aspicietis ⁊ nō uidebitis istimodi ē
Videbant q̄dē te uidei respicientes cecos ratione
aut⁹ uisionis ignorabant Audiebant parabolā
q̄s dissolut⁹ secreto discipulis saluator Ipsi uero
nō audiebant⁹ nescientes q̄ dicebant⁹ p
testificans eos dix̄ Q̄ habe aure⁹ audien
Nec enī priuati erant his auribus ut nō au
si interiores eor⁹ aures grauate erant
endū Propē hoc p̄dicat eis ⁊ ꝑ pphā
dicens Aure audietis ⁊ nō intelligetis
tes aspicietis ⁊ nō uidebitis Incrassatū ē
popli huius Quid sit hoc q̄d dr̄ incrassatū
pli huius audeam⁹ Omīs enī q̄ in pſentis u
uersatē cor incrassatū ē Haut alit eis q̄ n
morant⁹ incrassatū ē cor quā a spīus en
curuo pungueret cor ⁊ nō posset cernere
I susceptē nationes Fugiam⁹ g̃ a talib⁹ cur is-
tuatū cor nr̄m dō acceptabile fiat fug
na negotia ista sē enī quib⁹ cor incrassa
Propē hoc sermo subtilis erat ut in exod
tū ē de eo q̄d ait Quicunq; fuerint ppē
eimodi corde isti dñm uidebē talib⁹ enī
uidebē Tria sūt que dicunt⁹ Incrassatū e
bui ⁊ auribus sunt grauate audierē ⁊ oclos
serunt Possunt aut⁹ ⁊ alit⁹ manifesti u
dicunt⁹ in locis Multi enī hominū pu
entes creaturas ⁊ mundū istū cōplan
se ea Et q̄d dico hominū Pecore uola
pedia uident solē lunā ⁊ innume
cū stellarū choro ⁊ rationes eor⁹ n
Soli ī iusti ⁊ sēi ꝑ scripturas dī rationē cō
inspiciunt ea Ideo in octauo psalmo dau
Quā uidebo celos opa digitor⁹ tuor⁹ lunā ⁊
fundasti Q̄d enī nē pphā ī uidet q̄liē ⁊ lu
S; hoc q̄d ait uidebo si ēsiderem⁹ poterim⁹ r
Conuersi sē ad uniq̄sq; quor⁹ ī aut simpl
si cū admonitio patrū suor⁹ prior⁹ Dyam
de nob⁹ dici ⁊ his q̄ inter nos sē peccato
ignē q̄ inter nos peccatores cuer si sē ī a
patrū ⁊ patrū suor⁹ prior⁹ dupplices h
tres ⁊ una spēs ē pessimor⁹ patrū Si q
crederem⁹ Zabul⁹ pat⁹ nr̄ fuit ut ser
glic ostendit dicens Vos de zabulo patre
Cū aut⁹ credidim⁹ facti sum⁹ filii dī Si g
cauerim⁹ cuer cum ad uniq̄sq; ī sint
patrū si patrū prior⁹ Approbationē a
q̄a dupplices habem⁹ patres unū ⁊ d
monio ina q̄dragesimo q̄rto psalmo dice
udi filia ⁊ uide ⁊ inclina aurē tuā q
re poplm tuū ⁊ domū patris tui Pat⁹ d

euangeliste referunt. inuenit ar-
gelum qui diceret eu uiuere: qd
festina nunciaunt discipulis.
ORTUR post gl'am LC. VI.
resurrectionis ascensionisq; tri
umphum. accensi iudeoru sacer
dotes inuidie facib; concitaue
runt psecutione in eccl'a. inter
ficiendo pchomartire stepha
num: & omes testes xpi a finibus
suis pellendo. Hac ergo psecutio
nis pcella seuiente. dispsi petierut
diuersa regna: sibi a dno dele
gata. Ex quib; beatus maximi
nus unus ex septuaginta discipu
lis uir deo deuotus. cuius religio
ni se contulerat beata MARIA
magdalene socianda: iter usq;
ad mare direxat cum beata mu
liere. Ascendentesq; nauim: pro
spero cursu puenerunt massiliam.
Annuente uero deo aquensem
aggressi sunt comitatum. diuini
uerbi semina cunctis largiter e
rogando: ut popl'm ad fidem
dei uocarent. LC. VII.

Rexit aute aquensem ecc'lam
beatus maximinus ponti
fex dieb; multis. multis urr
tutib; admirabilis. Ap-
propinquante uero tempore quo
beata MARIA magdalene erga
stulo carnis solueret: uidit xpm
ad celestis regni sedem se miseri
corditer uocante. ut ab ipso pa
peret uite eterne premium.
Transiit aute undecimo kalen
das augusti. cuius sanctissimu corpus
beatus maximinus aromatibus: & sup
constructi mirifice architectu
re basilica. Subtracto itidem
maximino presule ab hac luce.
sepultus est iuxta beate MARIE
sepulchrum infra basilicam.

Regnante uero LC. VIII.
ludouico & filio eius karo
lo. erat quida comes gerar
dus cu uxore moribus egre
gia: sed prole infecunda. Quare
res suas pauperib; erogabant. &
monasteria construebant: inter
que uiceliacu monasterium edi
ficauerunt. Contigit aute ut
gens sarracenoru egressa. exter
minaret pene aquitania: & a
quensem urbem. Comptum demq;
habebat a complurib;. qd beate
MARIE magdalene ossa aquen
sem seruarent. Hac fama insti
gati comes gerardus & abbas eudo
monasterii uiceliacensis. delega
uerunt quenda fratrem cui erat
nomen badilo aquense: ut deferr
ret si posset ex ossib; sanctissime mu
lieris. Qui arrepto itinere fultus
honesto famuloru comitatu. ta
spere qua deuote ad aquense
puenit ciuitate. Qua cum intro
issent. nichil est omnino uisu est
mea apparuisse: nisi extreme
pestis & mortis imago. LC. IX.

Cerhefis predictis ba
dilo immane xpiane
plebis iusticium. cepit

edere grauissimos lacrimarū ex pietate singultus: tandemq; memor deuotionis sui tanerit. curiose deambulabat quorsum inuestigans si quēpiam repperiret: qui eū ad indaginem desideratę rei pduceret. Ventum est ergo ad mausoleum quod erat intra sacrariū principalis ecclę honorificentissime editum. de quo fore non poterat dubium: quin cęleste seruaret thesaurum. Lc. X.

Sculptura deniq; mausolei illius prę ferebat. cuius corporis gleba intus seruarę. Erat enim p totā supficiem depictum instar anaglifi operis. qualiter illa gratissima ihu xpo dno maria in domo q̄ndā symonis pedes illius lacrimis lauans. capillis tersit: ac quomodo eius caput omnium sacerrimum manib; suis punguens. dulciter liuit. Similiter quoq; iconia eiusdem marię ubi dnm interrogat. quē ortolanū putabat: dicens. si tu sustulisti eum & cętera. Deinde tenens pedes eius: adorat eum. In dextro quippe latere. ueluti cum ad sepulchrū dni ueniens aromata deferebat. anglica collocutione frui merut. Demde uero ad aplos ueniens. quę uiderat nunciauit. Lc. XI.

Dęc omia cernens badilo sedulus scrutator lętabatur. & quęrens oportunitatem auferendi ossa: prestolabat auxilium dni. Et tandē nocte quadā oportunitate rępta accessit. & a parte pedū mausoleum effregit: & uidit corpus cute integerrima iacens extensum. manib; pectori impositis. Odor nanq; tantę suauitatis exinde efferbuit. ut nemo mortalium ualeret effari. Q̄d nimirū satis iuste contigit. illius enim corpus quę dni aromatib; punguere merut: odoratissimum omium esse debuit. Hoc deniq; & beatus archipresul maximin eā sepeliens intellexit. dum aromatib; plurimis illius corpus infecit. Ingruente itaq; nocte ac pręparatis utensilib;. accessit ad sepulchrū. Et inde extrahens corpus omni parte integrū pannisq; mundissimis inuoluens. cū cętera suppellectili uehiculo imposuit. Dehinc arripiens iter cū suis. temptabat remeare. Lc. XII

Itaq; ueloci cursu pperantes. uenerunt ad nemausiā ciuitatem. Erat enim timoris causa pmaxima. q̄m pceritas extensi corporis confectione aromatū pdurabat solidum: ideirco non quibat paruo abscondi locello. Diuertentes autē noctu in q̄ndam ecclam grā orandi. longiora corporis ossa separauerunt. & reliquo corpori applicuerunt: sicq; ceptum iter pegerunt. Qui uenientes usq; ad miliariū uicelia censis ecclę. cępit sem corpus tanto por

obanuerit. Sup illum credendo fun/
ad bene unendum iniciati sumus:
aut apls. Fundamentum aliud nemo
pot ponere. prter id quod positum ē: qui est
xps ihc. Porro quo unusquisq; fidei dilectionē
non habet q̄ quam optet? Qui enim amat:
sermonem eius quē diligit obseruat. Fides
ex operibus mortua ē: hoc mortua ee ostenditur.
Mandatorū ē enim dī obseruatio. et optimum bo/
norū exhibitio/testimoniorum pbent q̄d dei al/
ter diligat: que fides quedā unificatio existit.
quam q̄ quam solam in dño animam habet. Q̄a
videmus: ne fides nra sit manca et mor/
tua: amemus dīm uel ex debito. qm ipe p̄or
dinat nos: qui p̄ filio suo non pepcit. h; p
nobis omnibus tradidit illum. Et festinans des/
cendit: et excepit illū gaudens. hilarē datorē
diligit ds. Denicq; illud bonum opus:
in hostiam suauitatis offert: quod mara
uellose ignem diuini amoris fruitum: et caritā
ois oleo fuerat aspersum. Pascebat zacheus do/
minū: dns meus ac ei⁹ delicijs reficiebat
eum. Et plus pascebat eo dē ipso: quā illo
qui ab eo cibus p̄capiebat cibo. Ille concupis/
cibilē sibi abrenunciando: et unionē passio/
nis mortificando. dō se mactabat: et
ds illum sibi in hostiam suauitatis. ab ūq;
ampissimū accipiebat: et mse tradebat.
Et murmurabant pharisei q̄d ad hominē
peccatorē diuertit: non intelligentes. q̄ iam
a contagione peccatorū emundatus. et p fidē
iam iustificatus existeret. Stans aūt zacheus:
dixit ad ihm. Ecce dimidiū bonorū meorū do
mine do pauperibus: et si quid de fraudem red
do quadruplum. Ecce fides que p dilectionē
operatur: immo dilectio qua fides unificatur.
Accensus amore eius. mox mea sola que
amor sunt se extendit: et ea que ret sibi uni/
sa obliuiscatur ac deserit. Dimidiū dat pau/
peribus: aliud ad hoc retinet. ut q̄d male absti/
tit reddat quadruplum. Qui enim immolat
de rapina pauperis: quasi qui mactat filiū
in conspectu patris. Et reputabitur unicuiq; mensura mea/
si fuerimus remunerati. nobis scientibus et

ad eum dīm. Q̄a hodie salus domui huic
facta ē: eo quod ipse filius sit abrahe. Iusti/
ficatus scilicet. credendo in illū. cui credidit
abraham: et reputatum ē ei ad iusticiam.
Vere salus et beatitudo summa domui illi
q̄uenit: de qua eidē sup dixerat. Hodie in
domo tua oportet me manere. Anima q̄ppe
illi⁹ a peccato iustificata: ipsius utte ac bea/
titudinis que ds ē: domus et mansio fue/
rit effecta. Q̄a ū non ex opibus lex ex salua/
te grā: subsecuta. Venit enim filius hominis
querere et saluū facere quod p̄ierat. Que io/
cunditora fis mei in hac celebritate nobis pos/
sent exhibere spectacula. quā ista dī opa: in
quibus spectandis non solum ñ peccamus.
immo iubemur ut ea spectemus: spectata
memorie commendemus: commendata
diligēter attendamus: Que pretiosa miracla
quā mortuis reluscitans: p stabulum diabo/
li effecta templū dī: et lapidē insensatū. fie/
ri repente hominē deificatum? Paulo ante
zacheus iste princeps publicanorū in peccatis
mortuus iacebat: cū suis diabolo p̄stitu/
tus effectus: arum: et dī et amoris et dulcedine
alienus. tanq̄m lapis insensibilis erat. sic
de talibus ad fidem conuertendis iohes baptista
ait: potens ē ds de lapidibus istis suscitare fi/
lios abrahe: et ecce iustificatus ex fide unus:
reputatur filius abrahe: effici⁹ quoq;
filius dī. Quotq̄t enim receperunt eū: dedit eis
potestatem filios dī fieri. Quia est etiam sit do/
mus et mansio: sic ipe p̄misit in euāngelio.
Si quis diligit me: sermonē meū seruabit.
Et pat⁹ mis diliget eū: et ad eum uenie⁹ ē:
et mansionē apud eum faciemus. Ecce
magna opa dñi. que non otiosi spectem⁹ ē:
q̄ sic spectemus ut imitemur. Mortui q̄dē
sumus in peccatis. Si enim dixerimus quia
peccatū nō habemus: nos ipsos seducimus:
et ūitas in nob non ē. Verum si ea confes/
si fuerimus. p̄dicabitur nob: qui apud pa/
trem ē p̄uocatio p̄ peccatis nris. Q̄ ad hoc
enim sibi unctis locum sācificari instituit.
ut illic p̄ peccatis nris apud illū orem⁹:

mala nra illic ꝑ sinceram confessionē dete/
gendo. & ꝑ dignam penitencie satisfactio/
nem de tgendo. ueniam ab illo obtineam⁹.
Non ingrate uel infructuose hanc illius
circa nos benignitatē accipiamus: que ad
penitentiam nos aduocet ꝛ aut aplūs. qua
hortandum: incidere in manus di uiuen/
tis. Iam prolixe sententiam. & attestantē
scīptūm: quia semel locut⁹ ds. Omis igr
arbor que non facit fructum bonū excidet:
& in ignem mittetur. Nil medium: nullū
remedium. Talli aut ꝓlixa nidor nō potit:
nullus effugiendi locus tunc patebit. Aut
bonum fructū afferemus. aut exclusi ig/
nem eternum mittemur: qđ ipse auertat a
nobis. qui uiuit & regnat ꝑ oīa scla sclōr
amen. De dedicatione ecclē. Secm iohīm.
In illo tē. Facta sūt encenia in hierosolymis:
& hyems erat. Et reliq. Omlr hodie nob⁹ ei⁹dē/
uenerabil bede presbiteri.

Celebramus ex lectione euāge/
lica fris karissimi: quia facta sunt
encenia in hierosolymis. Encē/
nia aut̄ uocabantur sollēp/
nia dedicationis templi: que popls di ex
antiqua patrū traditione annos singu/
los celebrare consueuerat. Quor uestigia
nos hodie ipleta more xpiano ex his sequen
tes: annuam dedicationis ecclie mre diem.
celebrius laudibz & ungulis studuimus
agere sollempnē. Et hanc nos festiuitatē
eo amore & deuotione celebrare oportet. q
eam redemptoris nri gratissimā ee cogno/
uimus: adeo ut in nulla templū ipse ingre/
dī: & sermonem face ad poplm: ac diui/
nitatis sue sacramenta pandē dignat⁹ sit.
Facta sunt inquit encenia in hierosolymis:
& hyems erat. Et ambulabat ihc in tē/
plo: in porticu salomonis. Si g ambulare
uoluit in templo in quo caro & sanguis
brutor animaliū offerebatur: multo ma/
gis mām orationis domū ꝙ carnis ipi⁹
ac sanguinis sacramenta celebrantur.
usitare gaudebit. Si ꝑ ambulare non
despexit porticum. in qua ire quo
mortalis ac terrenus. qm⁹ pote
ac sapientissimus. adorandum
bat: quanto magis penetralia
nrōr inuisere atq; illustrare de
tamen porticum ee salomonis. hoc
tmorem suum qđ: mirū sapien
ꝑspexit? Neq; enim putandum
domus solūm unqua adorandum
mistia celebranda conuenimus.
sit dīm: & ñ ipsi qui in nomine
nimus. multo ampli⁹ templum di
pellemur & simus: cū manifeste d
aplūs. Vos enim estis templum di
sic dic ds: inhabitabo in eis. & in
ambulabo. Si g templum di sum
remus solerter & bonis satagam
ut in eodem suo templo sepius ipse
nire & mansionem facere dignet
amus hyemis exemplum: ne in
corda nra dūs aduenies a
torpentia reperiat: ideoq; ea actus a
relinquat. Quid enim ꝓficiunt ad eā
listam hyemis tempus commen
nisi qua diuturnam ꝓficie
tatem aurarum uolunt designare bru
lium: Et qua plurimis eor quos
in templo inuenit congruebat sermo
dixe: & qm habundabit iniquitas
cet caritas multor: sic ecia subsequ
apte denunciat dicens. Circumdederu
eum iudei: & dicebant. Quousq; aiam
niam tollis? Si tues xpc: dic nobis p
Non enim hec ūtatē fidei querendo: sed
illi quem interrogabant inuestigando: & ca
lūpniam struendo dicebant. Xpm nam
quē fides orthodoxa uerum dm uerū
fitetur & hominē: illi purum tantūmo
hominē futurū: non autē & dm ee credi
bant. Memores uidelicet. qr de humana
te illi⁹ uirtutis dūs dauid decretu uer
ei sede sr sedē suā: & obliti qđ ipse de
uinitate peundē dauid cecinit. Dixit dn
a me: filius mis es tu. Credebant ergo

amati essemus t fuissemus. tala gif we
pæron gelufode. full fremedlice ðe
gefyrn. ut amati esse tis. t fuisse tis. tala 8
gif ge pæron. ut amati essent. t fuissent.
tala gif hi pæron gelufode; Tempore
futuro. utinam amer. tala gif ic beo
gelufod gyt. ut ameris. tala gif þu bist.
ut amatur. tala gif he bid. & ptr utinã
amemur. tala gif we beod gelufode gyt.
utinã amemini. tala gif ge beod. utinã
amentur. tala gif hi beod; Subiunc
tiuo modo. cum amer. ponne ic eom
nu gelufod. cum ameris. ponne þu eart.
cum ametur. pon he sy. & ptr cũ amemur.
ponne we nu sind gelufode. cũ amemini.
pon ge sind. cum amentur. pon hi sind;
Preterito inpfec. cum amarer. þaþa
ic wære gelufod. cum amareris. þaþa
þu wære. cum amaretur. þaþa he wære.
& ptr cum amaremur. þaþa we pæron
gelufode. cũ amaremini. þa þa ge pæron gl
cum amarentur. þa da hi pæron; Pre
terito pfec. cum amatus sim. t amatus
fuerim. þa da ic wære ful fremedlice gelufod

&ptr cum amati simus. t fuerimus. þa da

þapahi pæpon; Præterito pluſquã pfecto.
cũ amatus essem. t fuissem. þapa ic pæs gepyrn
gelufod. cũ amatus esses. t fuisses. þa da þu
pæpe gelufod. cũ amatus esse& t fuisse&.
þapahe pæs gelufod. &ptr cũ amati essemus.
t amati fuissemus. þapa pe pæpon gepyrn
gelufode. cũ amati esse&is. t fuisse&is. þapa
ge pæpon gelufode. cũ amati essent t fuissent.
þapahi pæpon gt; Eodem m̃ tẽpr futuro.
cũ amatus ero t amatus fuero. þon ic beo
gelufod gyt. cũ amatus eris t fueris. þon
þu bist gelufod. cũ amatus erit t fuerit.
þonne hebid. &ptr cũ amati erimus. t amati
fuerimus. þonne pe beod gelufode gyt.
cũ amati eritis t fueritis. þon ge beod gelu
fode. cũ amati erint. t fuerint. þonne hi
beod gelufode; Infinitiuo modo. amari.
beon gelufod. amari uolo. ic pylle beon
gelufod. amari uolumus. pe pyllad beon
gelufode; Præterito pfẽc &pluſquã pfecto.
amatũ esse. t amatũ fuisse; Ic [illegible] nuge

[illegible]
& plr doceamus tæcen we. doce[illegible]
[illegible] modo. utinā
docerem. eala gif ic tæhte nu [illegible] hwene ær
utinā doceres. eala gif þu tæhtest. utinā
doceret. eala gif he tæhte. & plr utinam
doceremus. eala gif we tæhton. ut doce-
retis. eala gif ge t. ut docerent. eala gif
hi tæhton; Preterito pfec. & plusquā pfecto.
Utinā docuissem. eala gif ic tæhte full
fremedlice. oððe gefyrn. ut docuisses.
eala gif þu t. ut docuisset. eala gif he t.
& plr utinā docuissemus. eala gif we t.
ut docuissetis. eala gif ge t. ut docuissent
eala gif hi tæht; Tempr futuro. utinam
doceam. eala gif ic tæce gyt. ut doceas.
eala gif þu t. ut doceat. eala gif he t.
& plr utinā doceamus. eala gif we tæcað
gyt. ut doceatis. eala gif ge tæcað. utinā
doceant. eala gif hi t.; Subiunctiuo modo
under þeodendlicum gemete. cum doceam.
þonne ic tæce nu. cum doceas. þon þu tæhst.
cum doceat. þon he tæcþ. & plr cū doce-
amus. þonne we tæcað. cum doceatis. þon
ge tæcað. cum doceant. þonne hi tæcað;

tachtaſt cũdocer&. þada he tachtt.
&ptr cũdocereműſ. þada pẽ. cũdoce
rẽtſ. þadagẽ. cũdocerent. þada hiẽ.
Prẽcerito pfecto. cũdocuerim. þadá
ictachte fullꝑpiemedlice. cumdocueriſ.
þadaputachteſt. cũdocuerit. þaþahe tachte.
&ptr eadocuerimuſ. þadapẽ. cũdocu
eritiſ. þaþagẽ. cũdocuerint. þadahiẽ.
Prẽterito pluſq pfẽ. cumdocuiſſem
þadaictachte gefyꝛn. cumdocuiſſeſ.
þaþaputachtteſt. cũdocuiſſ&. þadahẽ.
&ptr cũdocuiſſemuſ. þaþa pe tachton
gefyꝛn. cũdocuiſſetiſ. þaþagẽ. cũdo
cuiſſent. þadahi tachton; Tempore
futuro. cumdocuero. þõn ictæce gyt
sume dæg. cumdocueriſ. þõn þuũ. cũ
docuerit. þõn he tæcð. &ptr cũdocue
rimuſ. þõn pe tæcað gyt. cũdocueritiſ.
þõn gẽ. cũ docuerint. þõn hitæcað;
Infinitiuo modo. docere. tæcan. docere
uolo. icpylle ꝓnutæcan. docere uolebã
icpolde nuæꝑtæcan. docere uolumuſ.
pepyllaþ tæcan; Prẽcerito perfecto
&pluſquã perfecto. docuiſſe. tæcan;

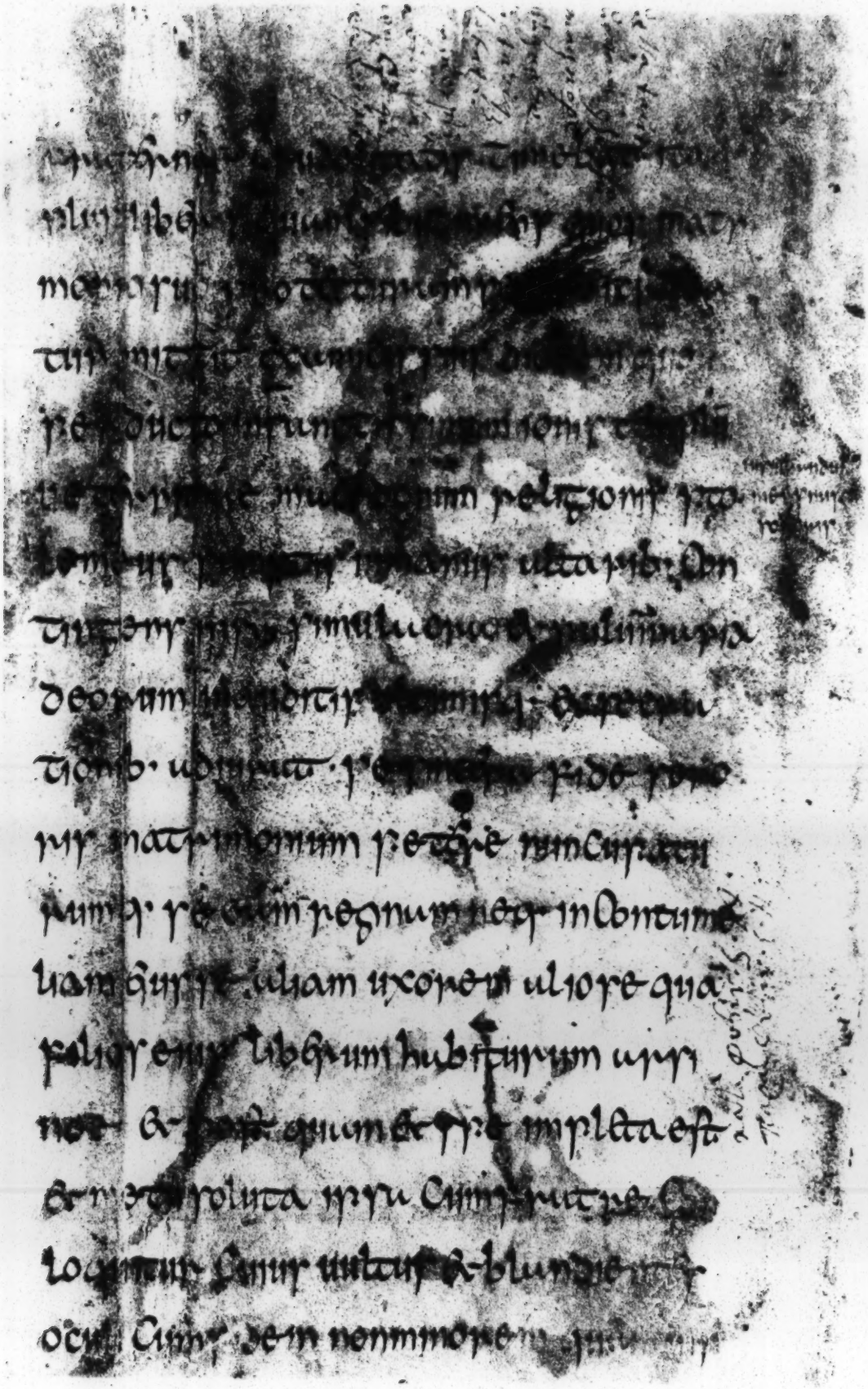

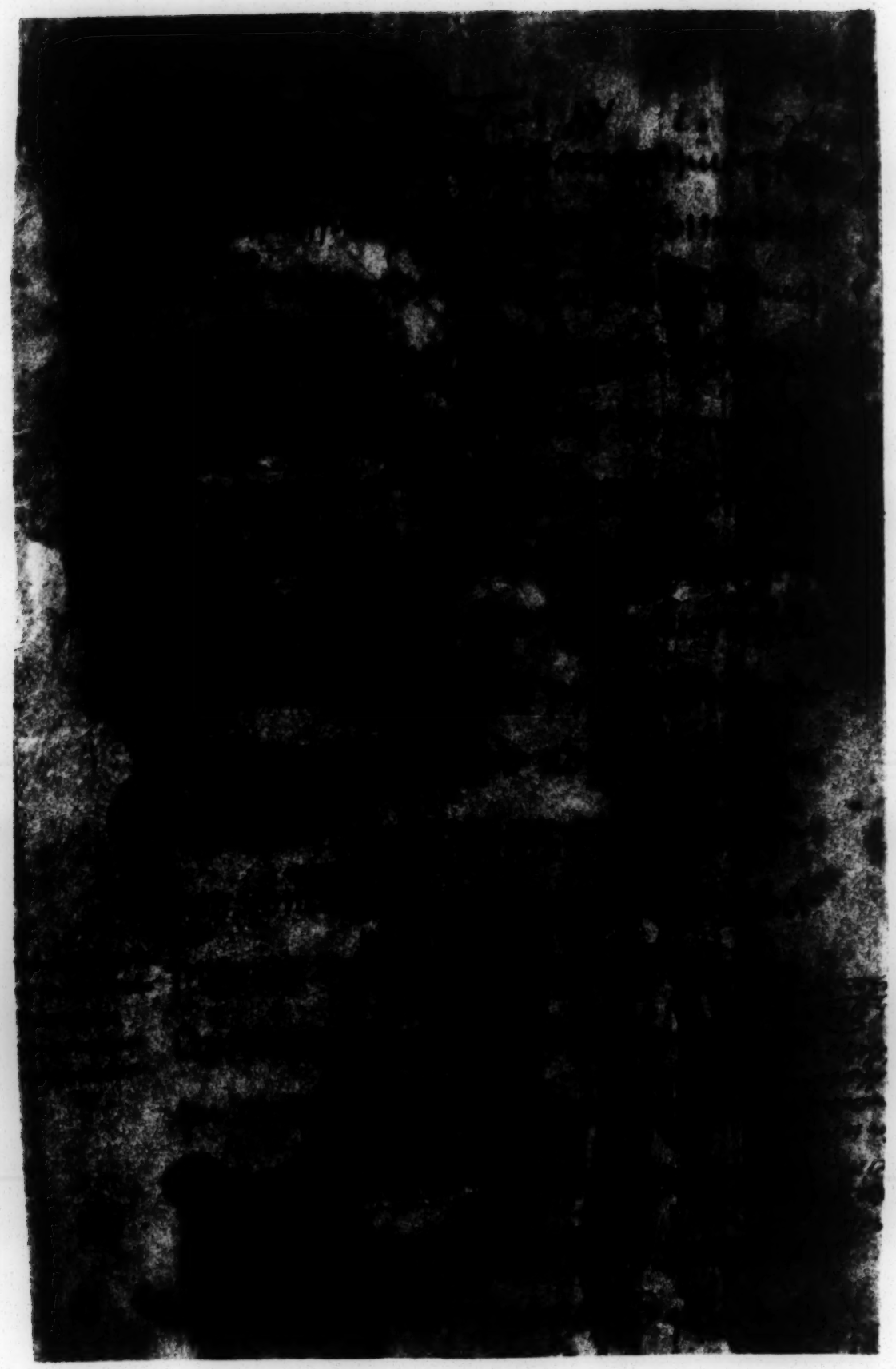

rnebat templo · & de decem tribꝰ manebant · cæterorum omnium quib; trad̃ta est remanente tribu · In hꝰ tribu erat tribꝰ iuda · unde reges erant · Nam primo de alia tribu datus est rex saul · & regnauit est tanquã malus rex · Postea datus est de tribu iuda rex dauid · & ex illo de tribu iuda fuerũt reges · Iacob aũt ille hoc dixerat · quando benedixerat filios suos · Non deficiet princeps ex iuda · nec dux de femoribꝰ eius · donec ueniat cui regnum est · Et ipse est expectatio gentium · Et de tribu aũt iuda · uenit dñs nr̃ ihc xpc · Est enim sic scriptã dic · & in auditu ex semine dauid nato de maria ꝯcerum qd̃ attinet ad diuinitatẽ dñi nr̃i ihu xpi · in qua equalis est patri · non solũ ante iudeos sꝫ etiam ante ipsum abraham · Nec solum ante abraham · sꝫ etiã ante adam · Nec solũ ante adam · sꝫ ante cælũ & terram · & ante sclã · quia omnia p ipsũ facta sunt · & sine ipso factum est nichil · Quia g̃ impplicua dictum est non deficiet princeps de iuda · neq; dux de femoribꝰ eius · donec ueniat cui regnum est · consideranti pora tempora · & inuenit quia iudei de tribu iuda semp reges habuer̃ unde iudei dicti sunt · & non habuer̃ regem p̃ter alienigenam · nisi herodem illum qui fuit quando dñs natꝰ est · Inde cœpunt reges alienigene ab herode · ãnte herodem omnes de tribu iuda · sꝫ donec ueniret cui regnum est · Itaq; ipso iam ueniente dño · euersum est regnum iudeorũ · & sublatum est ex iudeis · Modo non hñt regem · quia noluerũt cognoscere ueꝝ regem · Iam iudeos si iudei sunt appellandi · Ipsi uoce sua abdicauer̃ se a isto nomine · ut iudei non sint digni appellari · nisi tantum carne · Ubi se g̃ separauer̃ a isto nomine · Sequebant in xpm · id est genus iuda sequebat in semen dd · & aut ait pilat · Regem uꝝm crucifigam · & illi · Nos non habemus regem · nisi cesarem · O iudei qui uocamini & nõ estis · si non habetis regem n̄ cesarem · defecistis a princeps ex iuda · Uenit g̃ ille cui regnum est · Illi g̃ ueri sunt iudei · qui xpiani facti sunt ex iudeis · Cæteri iudei qui in xpm non crediderũt · etiã nomen ipsius p̃de digni fuer̃ · Iudea g̃ uera xpi ecclã est credens in illũ regẽ qui uenit

ex tribu iuda p[illegible] 20
dens in illum de qu[illegible] 11
timocheum scribens · memor esto uerbi
xpm reliquiæ reuertentur ad deum fortem
dauid secdm euangliũ meũ · Deus dabit eĩ
dauid · & ex dauid dominus ihc[illegible] Nos
credentes in xpm primum adnũtiã · & nos
cognoscimus xpm · qui ex illis nondum
fide recreuit · Non g̃ in sibi erunt iudei · quia
non sunt iudei · Ipse dixer̃ · non habemus
regem · nisi cesarem · Nam melius illi erat ·
ut rex eorum esset xpc ex semine dauid
de tribu iuda · Tamen quia ipse xpc ex semine dauid secdm carnem · dicit̃ supomia
benedicꝰ insita · ipse rex nr̃ est & dns noster · 2
Rex nr̃ · secdm qd̃ natꝰ est de tribu iuda secdm
carnem xpc dñs saluator · Ds aut̃ nr̃ qui
est ante iudã & ante cælum & terram · per
quẽ facta sunt omnia & spualia & corporalia · Si enim omnia p ipsũ facta sunt · & ipsa
maria de qua natus est p ipsũ facta est ·
Quom g̃ ille quasi ex illis non inel nasceret ·
qui sibi fec̃ matrem[illegible] nasceret ·
Ergo ipse dic̃ · apls [illegible] cum loqueret de iudeis · quor[illegible] & ex quib; est
xpc secdm carnem · qui est supomia dic̃
benedicꝰ insita · Quia g̃ iudei iudec̃ xpm
& crucifixer̃ · non uider̃ dñm · Deum tam̃ aut̃
quia non uider̃ & crediderũt intellexer̃
dñm · Ergo si innotuit eis dic̃ in xpo · mundũ
reconciliauit sibi · & idõ illi crucifixer̃ ·
quia in carne latentẽ dñm non intellexer̃ ·
recedat illa que uocat̃ iudea & non est ·
accedat uera iudea · cui dic̃ · Accedite ad
eum & illuminamini · & uultus uꝝi nõ
erubescent · Ubi nr̃e iudee non confundentur · Et eũ audier̃ & crediderũ · & facta
est ecclã uera iudea · ubi nob xpo qui
homo est ex semine dauid · dñs sup dauid ·
Notus in iudea deus · in isr̃l magnum nom̃
ei · & de isr̃l sic debemus accipe · quom̃
de iudea · Quom illi non sunt ueri iudei ·
sic nec ueri sunt isr̃l · Quis enim dic̃ isr̃l · nisi
dñm · & quom illi uider̃ dñm aut quo ambulauit in carne · & cum putarent hominẽ
se occidere · Resurgens ille apparuit dic̃
omnib; qb; se uoluit demonstrare · Illi g̃
digni sunt isr̃l dici · qui merueri xpm
intelligere dñm in carne positum · ut
in quẽ uidebant [illegible] qd̃ non

[illegible] onem̃ ulli oculis
[illegible] epunt illu quē
[illegible] tenuer. Unde illi
[illegible] occider. qui fide tenu-
[illegible] uit magnum nomen
[illegible] llum accende de quo
[illegible] lica: inq̃ dolus nō est. Sine
[illegible] est. dolosi em̃ dicent
[illegible] sunt uer
[illegible] g dicant illu. qm̃ apud illos est
[illegible] um nomen ei inuit. Ubent se
[illegible] oncedo & ego: qua inuit magn-
[illegible] nū nomen ei. Et facta est in pace locus ei.
& ibi habitatio eius in sion. Hursus sion quasi
patria est iudeorum. uera sion ecclā est xpi
anorum. In precatio aut nominum hebreor.
[illegible] adit. Iudea confessio in precat. uirt
[illegible] in. Post uideam uirt. Sic hic positū
est. Factus in iudea dō. inuit magnū nom̃ ei.
Dimittit unde? Prius conuertere tu. sic unte
ipso fit locus di. qua in pace facta est locus ei.
Quam diu g non conuertit peccata tua: quo-
dam in recant [illegible] Quotū enim cū
illo litigas quicquid illi displicet laudas? Pu-
ta ille furem [illegible] laudas. Puta ille ebri-
osum: tu laudas [illegible] Litigas cum
dō. non fructū illi locum in corde tuo: qua
in pace facta est loc ei. & quom̃ incipit pacem
habe cum dō. incipit illi in confessione.
Psalm uox est dicentis. Incipite dño in con-
fessione. Quid est incipite dño in confessione?
Incipite adiungi dō. Quom̃? Ut hoc uobis
displiceat qd̃ & illi displicet. Displicet illi uita
tua mala. Si placeret tibi disiungeris a illo.
si displiceat tibi p confessionem illi con-
iungeris. Unde ex quanta parte dissimilis
es: quando utiq; ppt ipsam dissimilitudinē
displicet. Factus es enī o homo ad imaginē
dī. puta ū puerilē & malā pturbasti unde
& excēminasti unde [illegible] nem conditoris
tui. Factus dissimilis accendis unde & dis-
plicet tibi. Iam ex eo ei tibi similis fieri:
qua hoc tibi unde displicet qd̃ displicet &
dō. S; quom̃ sum similis inquis quando
adhuc in displiceo? Idō dictum est: incipite
dño in confessione. Pficieris in pace. Adhuc
[illegible] num habes aduersus te bellum. Indī tibi
[illegible] llum. non solum aduersus suggestiones
[illegible] bolu. aduersus principem potestatis aeris
[illegible]

non solum g ipsos tibi bellum mouī. sed ad
uersus te ipsum. Quom̃ aduersus te ipsum?
Aduersus tuam consuetudinē malā. aduersus
uetustatē uitiorum malę. quę tralunt te ad so
lita & refrenat̃ a noua. Iudī enim tibi qu
dam noua uita, & tu uetus es. Noui tatis
gaudio suspenderis. uetustatis honere pre
grauaris. Incipit tibi bellum re& aduersus te
s; ex qua parte tibi displicet iungeris dō. & ex
qua parte iam iungeris dō. idoneus eris ad
uincendum te. quia ille tecū est qui omīa
supat. Attende quid dic apls. Mente seruio
legi dī. carne aut̃ legi peccati. Unde mente:
Quia displicet ei uita tua mala. Unde carne
Quia non desunt suggestiones & delectatio
nes malę. S; ex eo quod mente iungeris
dō. uincis qd̃ inde non uult sequi. Precel
sitas enim ex parte & ex parte tardat.
Trahe te ipsum ad illum. quid te sursum tol
lit. Pondere quodā uetustatis depmeris.
clama & dic. Infelix ego homo. quis me lib
bit de corpore mortis huius? Quis me libā
bit abeo quo grauor? Corp enim quod cor
rumpit̃ aggrauat animam. Quis g li abi
Grādi. p dñm nrm xpm dñm nrm. Quare. ut
pmittat ut diu concrepe te litigem. donec al
sorbeant̃ omīs cupiditates malę. Ut mecl
ligas inter pentiam cuā. Inde exce ipso est flagel
lum tuum. fit rpa tua tecum. Sic unde ca
uit rebellem aduersus dñm. incipe tibi sic belli
qui pace noluit habe cum dō. S; tene mem
bra tua. aduersus concupiscentias tuas ma
Surrexit ira. tene tu manum contunctus d
Potuit surgere. si non inuenit arma.
Apud iram tuā impetus est. apud te arma
Sic impetu inertiae. & desiit iam n surgere.
qui fr ustra surrexerat. Hoc aut̃ dico k mīi.
ne forte quia diximus carne aut̃ legi pec
cati. putet̃ consentiendum esse desideriis
uitiis carnalib;. & si non possumus nō ea esse
desideria carnalia. non est illis consenti
endum. Ppt̃ea non dixit apls. non sit pec
catum in uro mortali corpore. nouit enī
quamdiu mortale est peccatum sibi non
de esse. si; quid aut? Non g regnet pecca
tum in uro mortali corpore. Quid est n
regnet? Ipse exposuit. Ad obediendum
inquit desideriis eius. Sunt desideria
[illegible] desideria. non tu obaudis de si
[illegible]

partim non esse mendacia · partim etiã que sine noñesse imitanda demonstret · Et si tamen
sibi uidetur pati infirmitas · ut et aliquid uenialiter p̃mittat · ipse tñ hac uertas · eam ut nec esse
mendacia defendas · in diuina religione nunquã omñno esse metiendũ · Latenter sũ sicut nec ad
ulteria p adulteria · nec homicidia p homicidia · nec maleficos p maleficia · ita nec mendacia
nec blasphemos p blasphemias esse querendos · sed in ea que cã multa in
hoc uolumine disputauim̃ · ut ubi ad ei terminũ quẽ loco isto fiximus · ueniremus ·

EXPLICIT LIBER CONTRA MENDACIVM ·

INCIPIT LIBER SANCTI AVRELII AVGVSTINI DOCTORIS AD PAVLINVM EPISCOPVM

DILECTISSIMO ET SANCTISSIMO FRATRI ET COEPISCOPO VENERANDO PAVLINO AVRELIVS AVGVSTINVS IN DOMINO SALVTEM · INCIPIT DICERE PROMORTVIS GERENDA ·

IN SANCTITATEM TVAM COEPISCOPE VENERANDE PAVLINE RESCRIPTORVM lectitor fui · eo quo mihi scripsisti phominem filium nr̃m religiosissimum florentem ame uerũ prosit cuiq; post mortẽ · q̃d corpus eius apud sẽi alicuius memoriam sepulti · Hoc cñi abscedentia memorata peruenerat p defuncto meis parentib · suo filio · & re
scripseras consolans eam · idq; etiã nuncians · de cadauere fidelis iuuenis et regii q̃d mater no
stra pio affectu desiderauit esse cõpletũ · ut scilicet inbecillimi feli cis confessoris basilica po
neret̃ Qua occasione factum est · ut p eosdẽ platonem̃ literarũ tuarũ etiã mihi scriberes
ingereris huiusmodi quæstionẽ · atq; ut respondere̊ quid inde mihi uideret̃ exposceres · nec ta
cens ipse quid sentias · Nam dicis uideri tibi non ee manes motus animor religiosorũ atq; fi
delium · pro istiusmodi curamentũ · Adiungis etiã uacare nõ posse q̃d unumquẽ pro defuncti ecclã sup
plicanti contingat · ut hinc & illud conici possit · hominẽ p desse post mortẽ si fide suorũ humana
do ei corpori talis pateat̃ locus · in quo appareat opitulatio etiã isto modo quæsita · Sed
cũ hæc ita sint · quoniam huic opinioni contrarium̃ nõ sit q̃d aut apls · omiserit · aut abunde
nobis ante tribunal xpi non ferat unusquisq; secũm ea quæ p corpus gesserit · siue bonũ · siue malũ · nõ est
res ista uidere significas · Hæc quippe aplica sententia ante mortẽ admonet fieri quod possit p desse post mor
tẽ · non enim quando ũ recipiendũ est quod q̃sq; gesserit ante mortẽ · Verũ hæc ita solutã quæ
stionem · q̃ quod ita sit · unde genere adquirit̃ dum in hoc corpore uiuit̃ · ut aliquid adiuuent ista defun
ctos · Ac per hoc etiam ea quæ p corpus gesserunt · eisque post corpus religiose pulsis facta fuerint
adiuuent̃ · Sunt enim quos nihil omino adiuuent ista · siue pessimi sint quorũ tam mala sunt
merita ut nec talibus digni sint adiuuari · siue pessimi quos tã bona · ut talibus indigentes adiu
mento sint · Genere igit̃ utrũque qui gessit q̃sq; p corpus · effici̊ ut prosint ut non sint · quæcumq; pilo pie
fuerint circa quemcumq; corpus · Nam ertou pq̃d ista prosint simillimũ cõparatũ est in hac uita · fru
stra post hanc quærit̃ uita · Ideo fit · ut neq; in ante ecclã ut suos curet p defunctus q̃d postea
ut relationis impendat · & tam ferat unusquisq; secũm ea quæ p corp gessit siue bonũ siue ma
lũ reddentem unicuiq; secũm op · eius · Vt enim hoc q̃d impendit̃ possit p desse post cor
mea uita est adquisitũ qua ge · in hoc pore · Pro inquisitionem eius

fump ꝥ ꝥ ꝺoꝛ · hunꝺ gyltaꝛ þæꝛa eallꝺoꝛmen ·
þebinnon þã temple punienꝺe · mio gehipeꝺle
halig nyꝛꝛe þæꝛ folcep lac unꝺep penigon · þæꝛa manna
ehton · þebutton lace · þtempel geꝺohton · hiꝛet þæꝛ þtẽpel ·
button ꝥ ꝥylce ꝛceaꝺena ꝛcyꝛꝛ · þaꝺa eallꝺoꝛ biꝛceoꝛaꝛ
mio ꝛꝥilceꝛe gyltunge geꝛyllaꝺe þæꝛon · þa leaꝛ
lican ceaꝛaꝛ binnon þã goꝺep huꝛe geꝺiꝛeꝺon · hit iꝛ
onꝺꝛũ goꝺꝛpelle appiten · þ þæꝛ ꝛiꝛton mynecenep ·
þæꝛ þæꝛon ge cype hꝛyꝺeꝛu · ꝛceaꝛ · ꝛculꝥan ·
Onꝺam ꝺagũ æꝛeꝛ geꝛecnyꝛꝛe þæꝛe eallꝺan ꝛe · mun
ꝛꝥoꝺe goꝺe · hꝛyꝺeꝛu · ꝛceaꝛ · ꝛculꝥan · þoꝛge tac
nunge ꝺuꝛꝛ þꝛopunge · þaꝛyhte þeogyꝛung þã ꝛæcꝛꝺũ

Oxon. November 23. 1581. S^r 10^m 7.

precib⁹ sacerdotis q̄ę dñō deo ad eius altare fundunt locū situ habet etiā cōmendatio
rum. Sed utrū aliquid pſit animę mortui locus corporis sui opositus inquirendū ſt
mū utrū mē sit aliquid ad inferendam ut augendā miseriā post hanc uitā spiritib⁹
corpora sepulta nfuerint nonsēdm opinionē utcunq; uulgatā sed potiꝰ sēdm rei
cras litteras est uidendū. Neq; enī credendū est sicut apud maronē legit insepulto
do atq; transeundo inferno animę phiberi quia silicet nec ripas dari horrendas
ta transportare prius quā sedib⁹ ossa quierint. Cuius cor. xpiani mouet hos poetici
figmenti sēdm ibi ut mē manus inimicoꝝ qui eorū corpora in potestate haberent
ūberent xpiani nec capillū capitis eoꝝ asserat pcurū. exhortans ne timeant eos qui
occiderint amplius nō habentes qd faciant. Vnde in primo libro de ciuitate dei
17 13
existimo sū locutus. ut eorū dentē rotundere. qui barbaricā uastitatē precip
roma appellat est. xpianis crēpoīb⁹ imputando. etiā id obiciunt qd sui illic nō sub
Quib⁹ cū responsū fuerit animas fideliū pſuę fidei meritis a bullo fuisse susceptas
de cadaueribꝰ insepultis. Locū itaq; istū de sepultura locū uerbis talib⁹ explicant
in tanta inquā strage cadauerū nec sepeliri potuerunt. Neq; istud pia fides nimiū re
tenens predictū nec absumentes bestias resurrecturis corporib⁹ offuturas. quoꝝ cap
pitis nō ibit. Hullo mō diceret ueritas. nolite timere eos q̄ corpus occidunt. animā aut
occidere. si quicquā obesset futurę uitę quicquid inimici de corporib⁹ occisoꝝ facere uolu
issent. Nisi forte quispiā sic absurdus est. ut timendat eos qui corpus occidunt nō debe
ante mortē ne corpus occidant. & timeri debere post mortē ne corpus occisū sepeli
Falsum ē. q̄ dicit. qui corpus occidunt & postea nō habent quid faciant. si habent in
cadauerib⁹ faciant. Absit. ne falsū sit qd ueritas dixit. Dictū est enī aliquid e
occidunt. quia in corpore sensus est occidendo. postea uō nichil habere qd faciant
sensus est in corpore occiso. Multa itaq; corpora xpianoꝝ terra nō tegit. sed nul
aęlo & terra separauit. quā tota implet presentia sui qui nouit unde resuscita
Dicit quidē in psalmo. posuerūt mortalia seruoꝝ tuoꝝ escā uolatilib⁹ celi. car
bestius terrę. effuderūt sanguinē eoꝝ tanquā aquā in circuitu ierl̄m & nō erat
sed magis ad exaggerandā crudelitatē eoꝝ qui ista fecerē. nā deoꝝ infelici
pessimum. Quānis enī hęc in conspectu hominū dura & dira uideant. sed pe
dūm mors scoꝝ ei. Proinde ista omnia. id est carnium funeris. edacio sepulturę. p
rū. magis sunt uniuersi solatia quam subsidia mortuoꝝ. Si aliquid pdest imp
pciosa. oberit prouidissimo nulla. Preclaras exequias in conspectu hominū
diuini curia exhibuit famulorū. sed multo clariores in conspectu dñi ubi
pęri ministerū prębuit angelorū. qui eū non exculer in marmoreū tumulū
brahę sinū sustulerunt. Audeat hęc illi. contra quos defendenda suscepi
Verumtamen si sepulturę curā etiā eorū philosophi contempserunt. & sep

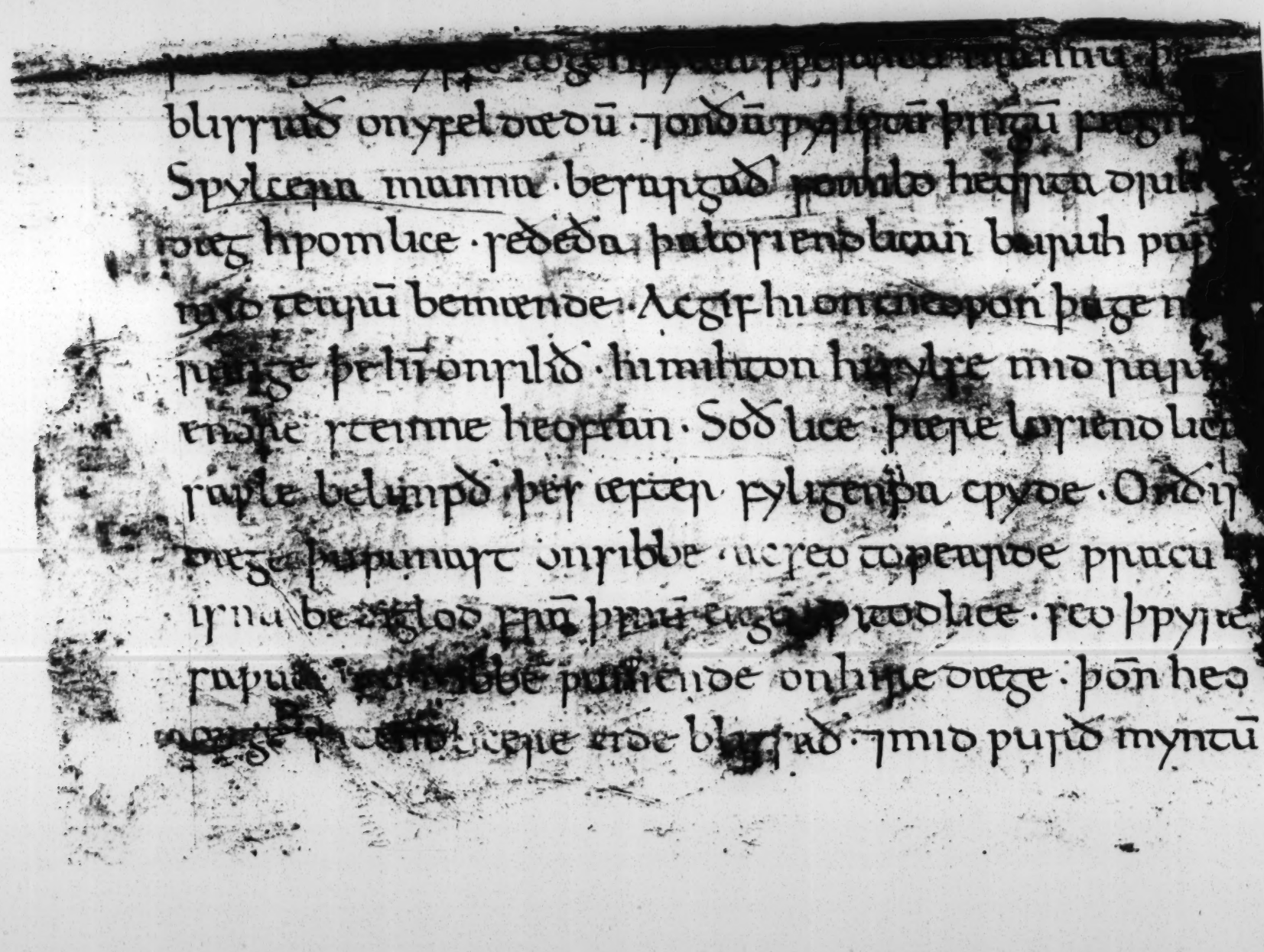

& sermonem sacerdotes apud nos liberos esse concedo. ne post hanc sanctionem iudeorum inimica molestus sanguinem sibi audeant. Sabbata autem ut omnis dies festos. & preter eos dies. sine necessariis ecclesiasticis demonstrationibus. Et ode in iudeos mihi era habitantes liberos ac sine lesione dimitto. licentiaq; in militare volentibus usq; ad. xxx. milia phalangem. cade qb; & misi uacuum exercitum ubicunq; uerit acceptarus. Ordinabo ut qsdam eorum magistros. qsdam mei custodes corporis. & ducem maulamnea constituam. Precipio ut mei uiri ita legibus eas custodiant. & cribus proposita munera legibus obediant. Principesq; sacerdotum diligentiam habere uolo. ne quis iudeorum aliud templum in ierosolimitanum solum ueneretur. Prebeo etiam ad supplementum immolationum plinglos annos centum quinquaginta milia dragmas. quecunq; supfuerint pecunie mihi esse uolo. Decem milia autem dragmas quas reges a templo acceperunt nobis concedo. quas sacerdotibus templo ministrantibus compecunt. Quicunq; autem ad templum ierosolimorum ut intra fines eius confugerit debitor regalium pecuniarum. siue quilibet causa faciente. licentiam eis indemnitatis concedo. saluasq; eorum possessiones esse. Renouari ut templum ipendius exmeo faciat. muros quoq; ciuitatis splendide fabricari. turresq; altas construi. & quod ad munimentum urbis fuerit. meis impendiis restaurare polliceor. Tamen ut quicunq; ex amicitias fedus nobiscum sine simulatione seruetis. Hec quidem promittens & blandiens de meorum mente tentabat. Exercitu autem magnum colligens conducta exercitum. & multos de syria transire ad eum conantes demersit. fugauit. pugnaq; comissa. cornu sinistro demergi adusque ut fugaret. & persecutione diuturna multos eorum occidit. castraq; direpta. Dextrum autem cornu quod demergere phibebat demersit. Alii quidem omnis recesserunt. demersi autem fortiter pugnantes. in paucos hostium perstiterunt. Cuiq; fugatis alios. equites eorum barathro inhesisse. neq; minime fugere ualentes occidit. Nam iudeorum hostes quod ea contigisset. reuersi sunt in eos. & ob meam insidiam destituti. ille pedestris fortiter resistebat.

postea multas profusis uulneribus. nec ualens sustentare collapsus est. Demetrius quidem talis exitus finis. qui regni pundecim annos rexit. sicut & alibi demonstrauimus.

VI.

Nunc ut principis sacerdotum filii eode nomine quod pater nuncupatus. quem Alexandria fugisse ad ptolomeum regem cognominatum philometorem diximus. audiens iudeos aliis regibus macedonum mala pati. uolensq; memoriam & gloriam eternam sui relinquere. ad ptolomeum regem & reginam cleopatram cum misit. petens licentiam eum templum edificare in egipto simile ierosolimorum. leuitasq; ut sacerdotes de genere suo constituere. quod desiderabat confidens in ppheta isaie. qui ante sescentos annos predixerat quod oporteret in egipto templum edificari maximo deo patrio iudeorum. Hercle ob hanc causam ptolomeo ut cleopatre huiusmodi determinate epla. Multa ut maxima uobis bellorum confecisse opera. & cum diligentia pugnasse ad humilem syriam & fenicem. & in leonum ciuitate heliopolim. per alia loca multa uenerit. & pro constitutionem templa iudeos construxisse reppererit. quippe a profetis exstasse. Quod certa egiptum accidit. propter templorum multitudinem uariamq; religionem. Opportunum autem iudeum locum diligenter agrestis sibaste. castrum plenum uarie materia ut sacrum animalibus. & pecori accommodum in eo domino segregatum. quam purgare ibi templum diruere. & edificare maximo deo possit mensura eade & simili qua ierosolimorum pre aliis congruit ut filius. quatenus habeant egipti habitantes iudei & communem sedem concordiam qua adhuc habent possint eis ualitatibus ministrare. Nam a iudeis propria patrum esse templum propter hoc dissentionis multaq; talia de ipso putabant.

Hec quidem optulit regi ptolomeo scripta transmisit. Confidens eum alios pietate ei & cleopatre sue sororis ut coniugis. ex epla qua scripsere. Nam peccatis a legis transgressionis suppositis quas posuere. scribunt hec. Rex ptolomeus & regina

[illegible]opata · opis salutē. Legim' aūt peccatorē
mq̄ suggerebat' puerū ē in leonū cubile
ēplū helyopolitanū diruat purgare. quod
appellat' iudaicis litteris bibalbe. Quappē mitiā.
q̄dō grauē ē ēplū qđ edificatur sīl' mīā
tm̄ uno loco plenoq̄ sacrīs animalib'. Sed
cū diuīt' ppīam ītaq̄ tā diuīt hoc p̄dixisse
concedim' ē. si tam' cōtē legē nostr' fuerit
ut nichil nos indigna peccasse iudicem'. Accepi
q̄ loci ornat' edificauit ēplū antipodo
similē eroſolimo. mīā tam ā pauperiū.
cultura ū ea ē nulla mīme utili ē. in uē de
serto. Nā in seruitio libertatis audacē magna
ē miseria ē. Immemor aūt ornat' qđā sui si
mulq̄ sacerdotes ē leuitas. ibi religiosē
ēplū. De hoc ēplo late narrabim. In
alexandria iudeos ā samaritas ā ēplum
ēpē ab alexandro macedone suppantem
monē construxer. contigit contra se seditio
onē exoriri. ā ppē ēpla cora ipso pto
lomeo carere. iudeis quidē diuīt' ab sedi
legē mos ēplū in eroſolimis ne construe
rent. samaritis aūt in garizim. Ce supplī
cauer ut ea dēmū [illegible]
dēmū dēcernat. uterq̄ more suo
cultū ēplū & sacerdotiū
in ciuitate. pudens ū ea & uerecundus ani
mus & pietatē humanē pdīm cora
rege sedīm legē dicta sua pbare. Peccauer q̄
ptolomeū. quātū unusquisq̄ transgressi
sacra punirent. Rex ū multos secū iudeos
quos ceteros ad [illegible] sedit parcēs audire.
Tum quidē multa de ipa cōtentione inter se
habebant. de quib' ptolomeus eroſolimitanā
parte diffarebat. Nā arroci ferebant.
si hoc tā magnū ā nobile primū ciuitatis
du ēplū soluere. Cūq; sabeus ā de
sui concessissent ut ptō andronicus
idem andronicus appbatione
sue sui gentis ageret ut predecessoribus
principū sacerdotū ita ex gentis honore
sacerdotiū de patre susceptū. ā qđ ornatus
regē ēplū uarius oblatus ubi ā clarissimi

domus honorauer. de garizim ū ēplo nemīē
sermonē fecisse. Que dicens andronicus ā multa
alia huic similia regem fleuit sententiā primū
ante ē decernente ēplū in eroſolimitanū sedi
legē mos fabricatū fuisse. habeū ā theodosiū
interficiendū. Ibi ē sunt que contegē uidet
malexandria ēporibus ptolomei filometoris.
Tāq̄ demētito in purpura pompeo sicut
supius indicatum. Alexander accepta ea
mi sine scripsit ptolomeo ut nec per inimi
cum monos suo filiā ei. iustūq; hoc dicebat ee
ei patrui obtemperasse principatū. ā pdipuide
mitā in eo pduci fuisse pe pditionē demeten.
S. eā palā multis dignū se ei familiarita
te ut cognatione dicebat. Ptolomeus ū libenter
sponsalia accepisse rescripsit dicens gaudiū
se ei datum susceptū principatū. daturūq;
suā filiā promisit. & occurrere iussit ei ad
ptolomaidā. qđ ea filiā sua iure tradet
nuptali. Tunc ipse puellā ad ptolomaidā
ab egipto pducendā. ibiq; connubendam
arcitat. Ptolomeus aūde hec scribens
uenire ad ptolomaidā iuenit. filiāq; sua
Alexandro cū [illegible]
[illegible]
cōplexus. Cuius nuptie celebrarent
ueni Alexander ionathe principi sacerdotū.
iussit ei ad ptolomaidā festinare. Qui pr
mentem adtrahē munificētie eius offerens
dona claro apud eos honore ueniebat. Tunc
Alexander cōpulit eū ppa uestē ex auro
purpura indui. simulq; sup tribunal secū
sedē. Iussitq; duces cū eo pcedē. pq; macha
ronitas clamare. nemīm cōtra ei aliquā
dicere ut causas habere conceptas. Qđ cū du
ces fecissent ega ionathan. iudeos ei honore
re ut pater suus fuisse cū amicū. simul
cū inimicis ei pfugere. unā nēdū pessimi
parentē. Tanto ū ere alexander studio
ionathan diligere. ut pri cū [illegible]

C [illegible] VII.

centesimo ū octogesimo a[illegible]

quom ab unde: undiq; ubi: ubiq; ita: itaq; uter: uterq; quis: quisq; In qb; coniunctionis significatio [illegible]
romanae. Ostenduntur tam in superiorib; q etiam soleant greci addere. de sine aliqua coniunctionis signi
ficatio. ut ωδηε ωυδη. Tenus: εωα. χρις. significat. q sine casu illo ad ubium est ap grecos. & quam
uis poenes q post posita inueniatur. tamen qa sine casuali non potest poni. quomodo alia que quamuis sint ad
ubia. tamen hoc ipso q cum casualib; iunguntur. ppositiones eas esse existimauerunt. hoc quoque inter ppositi
ones enumerant. tenus [illegible] solum ablatiuo. sed etiam genitiuo casui. Virgilius in [illegible] geo adiungit. in [illegible]
gorg. Cerurum tenus amento palearia pendent. Restant [illegible] qi [illegible] pila. a significatio
ni accusatiuo in ablatiuo ppontur. in. sub. sup. subter. in. anno. e [illegible] significat [illegible] locum. [illegible]
demonstrat. accusatiuo iungitur. ut in urbem uado. [illegible] ad [illegible] dia [illegible] am [illegible] pad. cum hi [illegible]
casui ppontur. id accusatiuo. Virgilius in I. aen. Impulit in [illegible] in puppim re
dieris ratis. p ad puppim [illegible] accipitur [illegible] posit [illegible] ap nos [illegible] seruit. ut in
italia. in urbe [illegible]. In compositione quoque [illegible] significatione [illegible] Modo
enim [illegible] significat [illegible] in [illegible]
[illegible] Sub quoque quando ad locum habet significationem
[illegible] subinde [illegible] Idem
in [illegible] experant
[illegible] noctem:
[illegible] autem in loco significat [illegible] Virg [illegible]
In [illegible] sub [illegible]
[illegible] ne [illegible] quem [illegible]
[illegible] ad iustitiam ad [illegible] simil [illegible]
subiunge. subin [illegible]. In [illegible]
[illegible] subrideo. sub [illegible] cione [illegible]
[illegible] ex quib; adiungit [illegible]
suppono. Sup [illegible] ablatiuo [illegible] sub [illegible]
ablatiuo [illegible] transit [illegible] surgit
[illegible] demauidet
[illegible] uiridi
[illegible] nobis [illegible] suis
[illegible] sunt
[illegible] Iouem
[illegible] ostenditur
[illegible] aequore [illegible]
[illegible] tione [illegible]

alq; spēcie: alīq; r. core. Asup. dirimuntur sup̄lus. supus. iapp̄m. cū ap̄ g̃cos omīs p̄ positionēs quę sē. xvlīs. ut p̄ diremī. cōponi possē. apponi. ap̄ latinos. sē quedā quę ē cōponūtur. ē apponūtur. ut ad. ob. p. abs. de. e. ex. ante. circū. contra. intē. post. trans. p̄ē. p. pre. Sē. quę nūquā cōponūtur. ut apd. cis. cītra. cis. erga. erga. in. sra. ultra. pone. prope. secdm. ultra. sup̄. Quor̄ pleraq; adūbior̄ um hnt. ut ostendim̄. Sē quenumquā apponūtur. ut di. dis. re. se. am. con. hē. enī sex. in cōpositione sēp̄ inueniunt̄. quas quāuis cū p̄ se poni nō possint. tamen neqū in contextu orationis. ideoq; partes orationis dici uera ratione nō possē. tamē qz uim significationē hnt p̄positionū. uim ipsa cōpositione sēp̄ p̄ponunt. ideo p̄ positionibus communiauer̄. ē di. quia. di. dis. eandē significationē hnt. q̄m. ab. abs. Sē autē separatiue. ut diuido. diduco. distraho. discurro. qā ap̄ g̃cos. Aya. p̄ positio faē. Crescendum g̃cē. dis. p̄ponitur. nō sequitur. e. tf. tp. ti. tr. ti. loco ēsonantis. ut discutio. discumbo. discumo. differo. diffida diffundo. Inqb; s. in. f. ēuertūt euphonię causā. displiceo. disputo. dispergo. dulcito. dissero. distraho. disturbo. distorqueo. dissectus. disiungo. Alus ūquibus cūq; ēsonantib; sequentib; di. p̄ponitur. dimitto. diruo. diduco. digero. dilato. ubiq; p̄ducitur di. excepto animo. dirutus. Lucas. in. iii. dirimit centoria gurgei. Idē in eād. quemediu castris nō dirimebat. ylerdā. Idem. in. v. Ac nunc admisse diremit suffragia plebis. Virg. in. vi. Sede dē dirāq; ē pulsa. et diremit. Aut. in. iii. didicit nā duci auarus. Dicā ammirari quāmlaudare diserti. Re. uideatur arceo. ā. a vocopam facā. sicipse sensus manifestat. respicio. recta aspicio. reuertor. reuerto. recurro. retro curro. Exhoc nascūt ēē adūbiū. q̄m ab. ex. ecora. se. qq. pro. Ab. ē. p̄positione separatiue. ut secubo. sēpparo. seduco. Cis. ā. citra. abnegatiua. ut securus. Praeter. sumpsit ad uerbū. a se. ut adeo. deorsum. e. sup. sursum. quib; dā. se. ase. p̄positione cōdi. uatur. Am. ē. am. Sūpl. grā. p̄positionē significat. amplector. amputo. ambio. Inquo erā adiectio. h. ēsonantis fuit. ppter. com. loco. cū p̄positionis. cūdem ea differebant. accipi. supradoctum.

EXPLICIT DE PROPOSITIONE; INCIPIT LIB. XX. DE ADVERBIO.

Adverbium ē pars orationis indeclinabilis. aut significans uel uerbis adiecta. hoc enī p̄ficit. Ad ūbium uerbis adiecta. qā adiecta ea nomina appellatiua nomīb; adiuncta. ut prudens homo. prudenter agit. felix uir. felicīter uiuit. Sē ꝯ quę dā aduerbia. quę omīb; conueniunt̄ sociantur temporib; ut sapienter dico. sapienter dicebā. sapienter dicam. sapienter dixi. sapienter dicā. rectefacio. rectefaciebā. Sē alia quę cū separatā ptā significant. necessario separatim eis coniunguntur. ut hodie facio. heri feci. cras faciā. Iuuenem intelligo. antea intellexi. postea intelligā. quāuis uisus sim eis qq̄ mariti. Sē quę cū omīb; pene sociant̄ modo. ut diligenter curas. diligenter curā. uti nā diligenter curare ti. cū diligenter cu[illegible]. uelis. Sē. quę nō omīb; modis possunt coniungi. ut ne. cum. dēo tari. gitur. sēd impatiuo. Virg. in. v. Iu. nec dē malis sēd ēouera audet. phor. q̄ utinam nephor mi oni id suasē. inmītē me ci dissē. A

non hec eoꝝ dampna animaduertit nec conspicit
miseras interiores, exhasi suspensos ac sublimes 16
prospectat, opes aurum uestes argentum famulan
tiuꝫ cateruas obstupescens, exteriorem ornatu mu
etur. non intro nouit quibꝰ excꝫitentur malis.
Sapientissime de hijs sentens Seneca. Jsti inquit quoꝫ
pro felicibꝰ aspicitis si non qua currunt ꝯ qua la
tent videritis, miseri sunt sordidi turpes ad simi
litudinem siuoꝝ parietuꝫ extrinsecus cultu. Lu
anus autez grecus auctor in Alectrione suo. Mi
clum qui et ipe aliquando rex fuisset interrogatu
a Gallo nūquid nam felix reguꝫ vita esset quēad
moduꝫ vulgo extimaretur. habens quod bonoꝝ maxi
muꝫ homines putarent: ita respondentem introdu
cit. Jmpabam equidez pluribꝰ prouincijs tū multitu
dine hominuꝫ atqꝫ ubertate, tuꝫ uero amenitate ur
buꝫ refertis fluminibꝰ insuper nauigio aptis et
portuoso mari. Exercitus habebam permultos non
pauci stipatores ac satellites corpus custodiebant.
habundabam auro nauibꝰ et his rebꝰ omnibꝰ ꝓpter
quas principes existimantur esse felices. Quotiens
prodibam domo multi me ueluti deum quendam
intuebantur atqꝫ adorabant. Alij preibant cursu
ceteros alij tecta conscendebant vt me inspicerent
magnifacientes videre curruum quo vehebar nes
tes diadema, tuꝫ eos qui ordine preibant ac sequē
bantur. Ego autez michi ipsi conscius quante
res me torquerent affligebar animo / illoꝝ stul

m ꝯstrictis cõtulit multa grauiora consilia creata
ncr to ut opmoe munra. Scimt enī ipōs nequaqm
sine cupiditatis fictionis esse ministros. Facco de mis
a quibo quanto aut eloquentes aut docti exhibeantur
minime est obscurū. Vnus tantū hac nra etate fe
mus m benaco hausse coluisse qz egregios uiros. si
petrarcam t uces mediolanenses. quos undiq; ad se
primus polliatos et dignitate et opibo affecit. Ceteri
uero apparent tanqm [illegible] m gregem nasto
Vcz reliqua prosequamur que principiis mitas intelli
gem prestare uidentur. Quando exigua felicitas sunt
filios habere ac relinquere impios successores. At ma
los principes exemplis constat improbitate suam
in filios infundere, et effingere similes sui. Nam vt
in regno ita et in patentu virtus filii uidentur hic
credere. Ex malis ergo filius nulla ad patres felici
tas peruenit. Quos si quos leonis aut carnere
filius, sicut Augustus, filios habuimus. Antonius
pius aut eos genuere quibo fuisset satius defecisse.
Annius Catius mutua scaeua impatoris. Homines
magnos virosq; aut bonos et viles filios reliquisse.
et eos aut intersse sine liberis aut tales reliquisse
ut humano generi fuisset vtilius non esse natos.
Magna est ergo uite principii felicitas et domoon rebom
appetenda que aut deserta mutuis comitum aut op
pressa uitys, tu adulationibo obsessa, tu curis mixta
quietis inops, liberoq; uoluptate carens nullius est
expers calamitatis. Qz stultum atq; impium uidetur

ngilat qđ dicturn ē ol meū annūciabit
tiliciam tuam · id̄ē. non meā · Qui sunt nego-
ciatorel · id ē quasi de actu suo sibi placentes ·
Qui ignorantel dī iusticiam · & suā uolentes
constituere · iusticię dī non sunt subiecti ·
Merito & negotiū dictū ē · qđ negat otium ·
Quantū mali ē qđ negat otium · Merito dīs
expulit de templo · illos quib; dic̄ · Scriptū
ē · domus mea domus orationis uocabit · uos
aut̄ fecistis eam domū negotiationis · id ē ·
glantes de opib; uīs · otium non quęrentes ·
nec audientes contra inquietudinē & nego-
tiationē uānam dicentē scripturā · uacate &
videte qm̄ ego sum dīs · Quid ē uacate & vi-
dete qm̄ ego sum · nisi ut sciatis qm̄ dīs est
qui opat̄ in uob · & non de uīs opib; extolla-
mini · Non audis uocē dicentem · uenite ad
me omnes qui laboratis & onerati estis · & ego
uos reficiam · tollite iugum meū sup uos ·
& discite a me · qa mitis sū & humilis corde ·
& inuenietis requiē animab; uīs · hęc re-
quies contra negotiatores p̄dicat · hęc requies
contra eos qui oder̄ otium p̄dicat · agendo
& iactando se de opib; suis · ut non longius
requiescam⁹ inde · & tanto longius a grā
exiliam⁹ · quanto magis de suis opib; extol-
lam̄ · Sī ē inquis dam exemplaribus · qm̄
non cognouī litteraturam · Ubi alii codices
habent negotiationē · ibi alii litteraturam ·
Quoꝝ concordiam · inuenire difficile ē ·
Ut tam̄ in ępretū diuersitas forte sensum
offendit · non errorem inducit · Quęram⁹
g & litteraturā quoꝝ intelligam⁹ ·
nec sic offendam⁹ grammaticos · quoꝝ
paulo ante negotiatores · quia & gram-
matic̄ potest in arte sua honeste uiuere ·
& peierare · non mentiri · Quęram⁹ g lit-
teraturā · quā non cognouit ille · in cui
ore tota die laus dī ē · Est quędā litteratura
uideorum · Ad illos enim & hoc referam⁹ ·
ubi inuenierim⁹ qđ dictū ē · quoꝝ cū de-
negotiatoribus quereremur · ppt̄ actus
& opa inuenimus illā dici negotiationē
detestandam · quā notauit apls dicens ·
Ignorantes enim dī iusticiam & suam uo-
lentes constituere · iusticię dī non sunt
subiecti · Contra quā dicit idem apls ·
Non ex opib; ne forte quis extollatur ·
Quoꝝ g · Numquid non opabimur
bonū · Opabimur · s; ipso minor opa le-

ipsius enim sumus figmentum · creati in
xp̄o ihū in opib; bonis · Quoꝝ & inuenimus
hoc contra negotiatores · id ē · de actu glantes ·
de negotio qđ negat otium se extollentes ·
inquietos potius quā bonos opatores · quia
boni opatores illi sunt · in quib; dī opatur ·
Sic & nescio quam litteraturam inuenimus
apud uideos · Dīs assit · ut ex plicem uerbis ·
quod dignat̄ ē donare ut corde conspicere ·
Superbia uideorum plumentium tanquā
de uiribus suis & de iusticia opū suorū glabat̄
de lege quod ipsi legē acceperunt · alię g non
acceperunt · in qua lege non de grā glabant̄ ·
f, de littera, lex enim sine grā · littera sola ē ·
Manet ad conuincendā iniquitatē · non ad
dandam salutē · Quid enī aīabus · Si enim
data eēt lex quę posset iustificare · omnino
ex lege eēt iusticia · S; conclusit scriptura
omnia sub peccato · ut promissio ex fide ihū xp̄i
daret̄ credentib; · De hac litta dic̄ alio loco ·
Littā enim occidit · spūs aut̄ uiuificat · habet
littam · si p̄uaricator legis es · Qui plittam
inquit & circuncisionem · p̄uaricator legis es ·
Nonne bene cantat & dī · eruе me de manu
legē p̄ter eum⁹ & inquis · habet littam s; n̄
implet littam · Unde n̄ implet littam · Qm̄
qui p̄dicat n̄ furandum furat̄ · Qui dicit
n̄ adulterandū adulterat · Qui abominat̄
idola · sacrilegium facit · Nom̄ dī tuos enī
blasphemat̄ ingentib; · sic̄ scriptum est ·
Quid t, p̄fuit litta · quā n̄ implet · Quare
aut̄ n̄ implet · Quia dicte p̄sumit · Quare
n̄ implet · Quia negotiator es · Opa tua extol-
lit · nescit necessariā · ee · grām adtuuant ·
ut impleat p̄ceptum iubentis · Ecce uultis
dī · age qđ uultis · Incipit agere quasi ex u-
ribus suis & cadit · & manet sup te littera
punientis · non saluantis · Merito lex p̄mor-
sen data ē grā & ueritat̄ p̄sum x p̄m facta ē ·
Moyses quinq; libros scripsit · s; inquinq;
porticib; piscinam cingentib; languidi ia-
cebant · s; curari non poterant · Unde quoꝝ
litta manet conuincentis reum · n̄ saluantis
iniquum · Illi sen quinq; porticib; · in figu-
ram quinq; librorū p̄debant potius quam
sanabant egrotos · Quid g illic tunc sanabat
egrotum · Motus aquę · Piscina illa mota ·
descendebat egrot & sanabat unus · Unus
quia unitas · Quisquis alius ante ipsum
motū descendet · non sanabat · Quomodo

at Mo
porticib
libros

commendabat̃ unctaſ corporiſ·damanteſ
a fumb; ẽrẽ·duul non ſanabat̃ niſi rurſuſ
mota fuiſſet piſcina. Significabat g̃ piſcina
motuſ p̃turbationẽ populi rudeorũ· q̃ndo
uenit dominuſ xp̃c·angeli enim aduentu
intelligebat̃ moueri aqua inpiſcina·aqua
g̃ cuncta portic̃b; quinq;·geneſ erat iudea
cuncta lege·& inporticib; egroti iacebant.
& in ſola aqua turbata & mota ſanabant̃.
Venit dominuſ·turbata ẽ aqua·crucifix̃
ẽ deſcendat ut ſanet̃ egrotoſ·Quid ẽ deſcen-
dare humiliet ſe. Ergo quicunq; amaruſ
luct̃am ſine gr̃a·inporticib; remanebatoſ
& oculi eruſ iacentes·non conualeſcentes·de
luct̃a enim p̃ſumitoſ·Si enim data eẽt lex
que poſſet iuſtificare·omnino exlege eẽt
iuſticia·S; data ẽ lex ut reoſ uoſ faceret·
rei facti timerentoſ·timentes iudicalgentiã
peccatoſ·iã deuitib; uiroſ non p̃ſumeretoſ·
delict̃a uoſ non extolleretoſ·Nam ipſa figu
ra ẽ etiam qd̃ heliſeuſ p̃mo admortuum
reſuſcitandum baculũ ſuũ p̃ſeruũ miſit.
Nequiuſ erat filiuſ uiduę hoſpitę ipſiuſ·
nunciatũ ẽ ei·ſeruo ſuo dedit baculũ ſuũ·
uade inquit pone ſup̃ mortuũ·Neſciebat
ppt̃a quid ageret·P̃ceſſit ſeruuſ·poſuit
baculum ſup̃ mortuum·ſi ſurrexit mortuus.
Si enim data eẽt lex quę poſſet iuuificare·
uere exlege eẽt iuſticia·Non iuuificauit
lex p̃ſeruũ miſſa·& tam̃ ille miſit baculũ
ſuum p̃ſeruũ·quipoſtea ſecuꝫ uiuificauit.
Nanq; cũ infanſ ille ẽ reſurrexiſſet·uenit
ipſe heliſeuſ iam figurã portanſ dñi·qui
ſeruũ ſuũ cum baculo tanquã cũ lege p̃-
miſerat·Venit adiacentẽ mortuũ·poſuit
membra ſua ſup̃ illũ·Ille infanſ erat·ille
iuuenuſ erat·Contraxit & breuiauit q̃dã
in iuuenemoſ ſuę magnitudinem·parumꝫ
facẽ ut morti congrueret·Mortuuſ g̃ ſur-
rexit·cum ſe iuuenuſ mortuo coaptauit·&
fecit dñs qd̃ non fec̃ baculuſ·fecit gr̃a qd̃
non fecit luct̃a·Illig̃ qui in baculo remanſer̃·
in luct̃a gl̃antẽ·& ideo ẽ iuuificanẽ·Ego aut̃
de gr̃a tua uolo gl̃ari·Michi aut̃ abſit gl̃ari·niſi in cruce dñi nr̃i ihu xp̃i·
niſi in illo quiſe in iuuuſ mortuo ut reſur-
gere coaptauit·ut iam ego ẽ iuuere·uue
rec in me xp̃c·In ipſa gr̃a gl̃anſ luct̃aturam
ẽ cognouu·id̃·homineſ de luct̃a gl̃anteſ·
& agr̃a reſilientes toto corde rep̃bam·

Mercoꝛ ſequẽ·Increpabo in pocentiam
dominum·Non mec̃·ſ; dñi·Nam illi inpocenti
ſua delict̃a gl̃iam ſunt·idõ admiretam lucem
gr̃am non cognouer̃·Nam lex p̃uenſeru dat
ẽ gr̃a & uerit̃ p̃ceſſum xp̃i facta ẽ·Ipſe
enim uenit ut legem impleret·quando
caritatem donauit·p quã lex poſſet impl̃
ri·Plenitudo enim legiſ caritaſ·Illi non
habentes caritatẽ·id̃·non habentes ſp̃m
gr̃ę·quia caritaſ dei diffuſa·in cordib; nr̃
p̃ſp̃m ſcm qui datuſ ẽ nob̃·remanſer̃ gl̃ia
in luct̃a·S; qua luct̃a occidit·ſpc aut̃ uiuifi
non cognouit ego luct̃aturam·& increpabo
pocentiã dñi·idõ uerſus iſte ſequentiſ·ut
mat p̃ficiq; ſententiam·non in carne
in cordib; hominũ·nec aliũ p̃ximum
no in rep̃e ulla ex parte intellectum.

Dñe·memorabor iuſticię tuę ſolius
Oſoliuſ·Quid adchuc ſoluit·Re
uoſ·Sufficeret memorabor iuſticię tuę
Soluſ inquit·p̃ſuſ ibi mea non cogno
Quid enim habet qd̃ non acceperit·Q̃ ſi accep
quid gl̃ariſ quaſi non acceperis·Iuſticia
tua ſola me liberat·mea ſola non ſunt mi
peccata·Non glorior g̃ deuitib; meiſ·non
iuſtitia remaneam·Reppbem luct̃aturam
id̃·homineſ de luct̃a gl̃anteſ·& de fau
uitib; puerile tanquam frenetici p̃ſum
teſ·Reppbem taleſ·intremi inpotentia d
ut quando infirmuſ ſum·tunc potens
ſum·ut tu mihi ſis potens·qm̃ memo
rabor iuſticię tuę ſolius·Explicit

Tractatuſ primuſ de pſalmo

Pſ.lxx. Incipit ſecundi
ra dñi qua gratiſ ſalui facti
ſumuſ·nullis nriſ meritiſ
p̃cedentib;·nriſ quib·
placitũ debebat·inſtitio
dari pſalmo heſterno die miſimuſ
muſ caritati ure·eiq; tractando qui
finire nequiuimuſ·extremã ei partem
in hodiernum diẽ diſtulimuſ·primitus
in nomine dñi noſ debitum ſoluturi
Qd̃ ſoluendi q̃m tempſ·& adeſtore am
tanquã agro fertili·ubi ſem̃ multu
ceſſ·& pluuię ingrati non ſicuſ·Cum
dauimuſ heſterna die tractatũ ei·ſ·ppt
renouandã intentionem uram·& iuſ
tractandũ qui heri abſentes fuerun
breuit cõmemorauimuſ·qd̃ recolant

[illegible] appellant eum lapidē ad
[illegible] interpretatur dom̄ agnitio
uel ut aqui. Bagalan ad quē locum dauid pre
de pecē misit. Baurim locus ad quē usq; pse
cutus est michol filiā saul uxor suā ut
Baurim quippe interpretat electi ut inuenes. Ger
gab ad quē locum ionathas filius saul uxo di
rigro mibrarbz iaculus se exercens. p quo ad
ta ce symachus interpretat sunt lapidē. Sthā
mā ad quē locum misit dauid. Sthamā em
interpretatur misedica di. Almoni ut almoni. qđ
aquila interpretatur illum ut istum. symachus
ū nescio quē locū theodotion illum locū elmon.
Gethā ad quē locum transtulerunt archam te
stamti de azoto. nunc uicus grandis uocatur.
getham uē ammipaidem & ramnam. s; &
alia nulla appellat̄ gethim. Nam getha interpretat̄
torcular eius humi ut fosse. Gallim unde fuit
phalthi qui post fugam dauid michol uxorē ei
accepit. Memini huius loci ysaias. dr autē
esse & quidā iuxta aran uicus qui uocatur
gallaa. Gallim quoq; interpretat̄ loca paluſta
ut aceruu. Ger locus in quo pcussit ysbi rex
sirie ochoziam regē iude iuxta geblaam. Ger
aū interpretatur diurnio ut prestio. Gethsema
ni locus in quo ante passionē saluator oraui
Est aū ad radicē montis oliueti. nunc ecclia
desup edificata. Nam gethsemani interpretatur
uallis pinguedinū. Golgatha locus caluarie
in quo saluator p salute omniū crucifixus est.
ubi usq; hodie ostenditur in elia ad septentrio
nalē plagam montis syon. Hamoth loē in ra
ma ubi dauid sedit. & de hoc in libris hebra
icis questionū diximus. Hamoth aū interpre
tat conspiratus. ut sessio. siue excubio. Rama
le p quo aquila interpretatur exaltabit. sepul
chrū est uel zacharie. Est aū & aliud locus in tribu
beniamin iuxta bethleem. de quo dr. uox in
rama audita est. Rama aū interpretat excelsa.
Sophamoth ad quē locū misit dd. Sopha
moth ens interpretatur labiū mortis. Thelamage
locus quo abner misit ad dauid. S; sciendū
qđ p hoc uerbū aquila interpretat ex templo.
symachus p semetipso. Saphariaim de ob

locis assirie trans migrauit habitauerūt ysamarie.
& ab ipsis samaritanoz gens sumpsit exordi
um. Hemath interpretat̄ hoz & ysaias. Taphath legūt
in ieremia. pro taphath. Est aū in tribu
nii ethe usq; hodie locus q̄ sic uocat̄. iuxta pi
cinā fullonis. & agrū acheldemach. Taphath
q̄ interpretat̄ paruulus uenit. Tabath ubi pug
natū est aduersus madian. nā tabath interpretat̄
bona. excepto hoc nomine cetā que scribuntur
p aspiratiōnē. h. inter legenda sunt. Tophath
in ualle filioz ennon. ubi pplis rite simulacra
uenerat̄. Est aū locus in suburbanis ierlm.
Tophath q̄ interpretatur pectio oris siue gehen
nā. Confragosa. De confragosis locis. ut na.
loca in que undiq; undiq; uenti
currunt. ac sese frangunt. ut ne
mus ait. In montes ubi uenti fran
gebant locum. De ulstris ferarum. Ulstra
ulstra obscura latibula ferarū. & lupa
rum cubilia sunt. unde & lupanaria
ulstra dicunt̄ p contrarietatē. unde liquet q̄
pars illustrantur. Rupes significant superbiā.
ut in ieremia. Onagri steterunt in rupibz.
Asinum significat hominē peccatorē sicut
in iob & habulo. Commorabit̄ struthio in asino
Ulcus est locus densis De ulcis. ut. suo.
arboribz septus. solo lucē detrahens. Po
test & a colligendo crebris luminibz dici. que
ibi propē religionē gentiliū exercitia fiebāt.
Luci ubi in diuinis libris legunt̄. errorē gentī
lium significant. q̄ sepius ibidē ydolis immo
labant. ut est illud in ysaia. Luctus dabimur
hoc est adonidis qui amabat̄ erat ueneris. q̄
ipse ab erraticis quasi mortuus plangebat̄.
Deserta uocata De deserta locis.
q̄ ñ serunt̄. & ideo quasi deseruntur. ut sunt loca siluarū & mon
tium. contraria uberrimarū regionū.
ubi sunt uberrime glebe. Ponit̄ aliq̄n de
sertum p paradiso quē homo q̄n peccauit
deseruit. ut est illud in euāgelio quod. hō
q̄ habuit centum oues. reliquit nonaginta
nouē in deserto. & abiit querere unā ouem
que perierat. Aliq̄n aū desertū significat ut

ingenas pferunt eo. appellant eum lapidē ad
ſimonu. Haan hebl iachat itp̄tatur dom̄ agilm
emi. ul agm. Barilan ad q̄m locum dauid pre
de pa. cē mſit. Baurim locus ad q̄m uſq; pſe
cutus. eſt michol filiā ſaulis uxor ſuus latmas
Baurim quippe itp̄tat electu ul iuuenes. Ger
gab ad q̄m locum ionathas filius ſaul uxor di
rigro militanbz ſaculis ſe exerens. p quo aq̄
la. e. ſymachus itp̄tau ſunt lapidē. Gſthā
ma ad q̄m locum mſit dauid. Gſthama em̄
itp̄tatur mſedia di. Glmoni ul almoni. q̄d
aquila itp̄tatur illum ul iſtum. ſymachus
i neſcio q̄m locū theodotion illum locū elmon.
Gethā ad q̄m locum tranſtulerunt arcam te
ſtamti de azoto. nunc uicus grandis uocatur.
getham itp̄ antipatridem & ramniam. s;. &
alia nulla appellat̄ gethim. Nam geth uitp̄tat̄
torcular eius humi ul foſſe. Gallim unde fuit
phalthi qui poſt fugam dauid michol uxorē ei
accepit. Memini huius loci yſaias. dr autē
eſſe. e. quidā uxta aran uicus qui uocatur
gallaa. Gallim quoq; itp̄tat̄ loca paluſtria
ul aceruu. Ger locus in quo p̄cuſſit yeu rex
iſrl ochoziam regē iude uxta geblaam. Ger
aū itp̄tatur diuiſio ul p̄ceſſio. Gethſema
ni locus in quo ante paſſionē ſaluator orauit.
Gſt aū ad radicē montis oliueti. nunc eccl̄ia
deſup edificata. Nam gethſemani itp̄tatur
uallis pinguedinū. Golgātha locus caluarie
in quo ſaluator p ſalute omniū crucifixus eſt.
ic uſq; hodie oſtendit̄ in elia ad ſeptentrio
nalē plagam montis ſyon. Namoth loē in ra
ma ubi dauid ſedit. e. de hoc in libris hebra
icis quæſtionū diximus. Hauioth aū itp̄
tat̄ conſpectus. ul ſeſſio. ſiue excluſio. Rama
le p quo aquila itp̄tatur greatrabitō. ſepti
eſt in zacharia. Gſt aū e. aliud locus in tri
bu benamin uxta bethleem. de quo dr. uox i
rama audita eſt. Rama aū itp̄tat̄ excelſa.
Sophamoth ad quē locū mſit dd. Sopha
moth em̄ itp̄tatur labiū mortis. Thelamage
locus quo abner mſit ad dauid. S; ſtuendū
q̄d p hoc uerbo aquila itp̄tat̄ ex templo.
ſymachus p ſem ex ipſo. Saphariaim de q̄bz
locus aſſiriū animigrantes habitauerūt i ſamaria.
e. ab ipſis ſamaritanoz gens ſumpſit exordi
um. meminit hoz e. yſaias. Taphech legim̄
in hieremia. quam taphech. Gſt aū in ſuburba
nis elie uſq; hodie locus q̄ ſic uocat̄. iuxta pi
ſcinā fullonis. e. agrū acheldemach. Taphech
& itp̄tat̄ parabolis uenit. Tabath ubi pug
nauit eſt aduerſus madiam. nā tabath itp̄tat̄
bona. excepto hoc nomine cetā que ſcribuntur
p aſpiratiōnē. h. inde legenda ſunt. Tophech
in ualle filioz ennon. ubi popls iſrl ſimulacra
uenerat. Gſt aū locus in ſuburbanis ierlm.
Tophech & itp̄tatur p̄ceptio oris ſiue gehen
[illegible] na.
loca in que undiq; undiq; uenti
currunt. ac ſeſe frangunt. ut ne
mus arc. In montes ubi uenti fran
gebant locum.

Vstra obſcura latibula ferarū. e. lupo
rum cubilia ſunt. unde e. lupanaria
luſtra dicunt̄ p contrarietatē. undeluet q̄
par. illuſtrantur. Rupes ſignificant ſuperbiā.
ut in hieremia. Onagri ſteterunt in rupibz.
Amorrum ſignificat hominē peccatorē ſicut
in ioſ p̄ zabulo. Commorabit̄ beſtia in antro
Veus eſt locus denſis [illegible] ſuo.
arboribz ſeptus. ſolo luce detrahens. Po
teſt e. a colluendo crebris luminibz dici. que
ibi propt̄ religionē gentiliū cultumq; fiebat.
Luci ubi in diuinis libris legunt̄. erroē gen
tium ſignificant. q̄ ſepius ibidē ydolis immo
labant. ut eſt illud in ppha. Lucus dabimur
hoc eſt adonidi qui amatus erat uenerit. ut
ipſe ab errantibz quaſi mortuus plangebat.
[illegible] eſerta uocata
q̄ ri ſerunt̄. e. ideo quaſi deſerun
tur. ut ſunt loca ſilueſtria. e. mon
tuoſa. contraria uberrimaz̄ terraz̄.
ubi ſunt uberrime glebe. Ponit̄ aliq̄n de
ſertum p paradiſo quē homo q̄n peccauit
deſeruit. ut eſt illud in euāglio quod hō
q̄ habuit centum oues. reliquit nonagintanouē in deſerto. e. abiit querere unā ouem
que perierat. Aliq̄n aū deſertū ſignificat ut

m̃ mo[illegible]ace. Beroth aũ mĩpr̃at puteꝰ. Bo[illegible] collis prepũtoꝝ. locus in galga
ubi [illegible]ndit iñ popl̃m ifrl̃. in fedo ab
iericho [illegible]e. & ostendũ usq; hodie ſara
que [illegible]ne illud translata ſcĩptura cõme
morat. Bethdagon locus in quo due tribꝰ za
bulon & Nephthalim habent cõfinia. Bethda
gon quoq; interpr̃atur domus ſestinantis eoꝝ.
Calbin gemmos inde filios thamar edi
dit. ostenditur aũ nunc locus deſertus iux
ta odollam in finibꝰ eleutheropoleos. Calbi
enim mĩpr̃atur calyx immũsi. siue immola
ns. de hoc quoq; in libris hebraicaꝝ questio
num plenius disputatum est. Emechachoz
q̃d mĩpr̃atur uallis achoꝝ. id; tumultus aut
turbo. ubi achar lapidibꝰ oppressus. ẽ. eo
q̃d [illegible] de anathemate ſustulisset. Est aũ
locus iuxta iericho. habens pene galgalis. Ma
leg̃ [illegible] qui putat uallẽ achoꝝ a noĩe
eius qui lapidatus est nuncupatã. cum ille
achar [illegible] ſit & non achoꝝ. siue achar.
Pharan locus in quo iacob tota nocte colluc
tans ifrl̃ uocabulũ meruit. iuxta torrentẽ
raboth Phanuel aũ mĩpr̃atur faciei di. ab eo
q̃d ibi deum uidit. Golgol que & galgal iuxta
ĝm montes esse scribunt̃ garizim & gebal. Gal
gal aũ locus. ẽ. iuxta iericho. Erranter q̃ dama
scenum, qui iuxta neapolim garizim & gebal
montes ostendere uolunt. cum illos iuxta
galgal esse ſcĩptura testat̃. Galgal aũ mĩpr̃at
reuelatio. Golathmaim locus qui mĩpr̃at
possessio. atque Galioth locus iuxta iordanem
in tribu beniamin. ubi altare dño constitue
runt filii ruben. Galioth enim mĩpr̃at reue
lationes siue transmigratio. Iradh locus deſer
tus ad quem uenerunt filii ifrl̃ mare rubrum
transeuntes. Iradh q̃ mĩpr̃atur longitudo.
Jetabutha locus in deſerto. ubi torrentes aq̃ꝝ
de montibus fluunt. Jetabutha ũ mĩpr̃atur bona
terra. siue declinatio uel uenatio. Lobon locus
solitudinis iuxta iordanẽ in quo moyses deum
nouum se legis. Lobon aũ mĩpr̃at ingressus
siue introitus mei. Omyrra q̃d mĩpr̃atur amaritudo
uel uana legis. Est aũ locus in quo
aquas ligno moyses in dulcẽ uertit sapiẽ.
Unde legit̃ in exodo. uenerunt filii ifrl̃ in myr
ram. & non poterant bibere aq̃m de myrra
q; amara erat. Raphidim locus in deſerto iux
ta montẽ choreb. in quo de petra fluxere aque
cognominatusq; ẽ. temptatio. ubi & ille ad
uersus amalech dimicat. ppe pharan. Rapha
dim quoq; mĩpr̃at iactare manus. uel sanitas
iudicii. aut ustio oris sufficiens eis. Scenoth
tabernacula locus in q̃ habitauit iacob de me
sopotamia regressus. qui in lingua hebraica ap
pellatur socoth. Syor locus contra factẽ egyp
ti. s;. & hodie ostendit̃ ulla nomine syon. aut
etiam & eleutheropolim in tribu iuda. sup̃ quo
in libris hebraicaꝝ questionum plenius dr.
Syor ũ mĩpr̃atur parumper siue turbulenter.
Selo in tribu ephraim. in quo loco archa testa
mẽti mansit & tabernaculum domini usq; ad
tempora samuelis. Est aũ in decimo miliario
neapoleos in regione acrabitena. s;. & iuxta
patriarche filium selon appellatum legimus.
Selo aũ mĩpr̃atur uel dimissio ei. aut pereuntes.
Absit enim quod mĩpr̃atur lapsi adiutorii.
siue lapsi auxiliatoꝝ. Est aũ locus unde tule
runt philistiim archam testamẽti. iñ eleam
& ascalonẽ. iuxta uallem bethsames. Ahyon
gaber. in hoc loco classis iosaphath ui tempe
statis arruta est. Putatur aũ ipsa esse essia haut
procul ab aula in rubro mari. Achia in assyrioꝝ
regione locus. Achra quoq; mĩpr̃atur uultur.
Est & pureus demonium. & huius loci in eadem
uisione ysaiae recordat̃. Acheldemach hoc
est ager sanguinis. qui hodieq; monstratur
in helia ad australem plagam montis syon. Ae
non iuxta salim ubi baptizabat iohs. sicut i
euangelio cata iohem scĩptum est. & ostendũ
nunc usq; locus in octauo lapide ab eo polei
ad meridiem iuxta salem & iordanẽ. Aenon
aũ mĩpr̃at donatum in. Baalthamar iuxta
gabaa ubi filii ifrl̃ aduersus tribum beniamin
mere certarũt. & usq; hodie bethamari in
supradicti loci uiculus appellat̃. Baaltha
mar aũ mĩpr̃atur habens palmã. Bethatar.
usq; ad hunc locũ popli ifrl̃ fugientes alie

[illegible]ius aut scripturis Que uidens tu enim
concedat qa aliqa uidens media sunt &
Que ante mundu fuerint ignorans fuerius
porro quecla. ante mundu. Que p mundu
secuturu sc̃. certa ñ apphendim. Et unu aut
alia p mediu. Elangr que scripta sc̃. in pn
cipio fecit ds cgul & cem. Terra aut erat
inuisibilis & incõposita. & tenebre erant sup
abyssum & spūs dñi ferebat sup aquas.
Q mundi essent ite aque. in qb; adeuluit ro sps ds.
S; & tenebre que sup abyssu erant ñ ic ignis
V cruq; eni; er mchilo erant. Audi in elaia
dicente dñi. Ego ds qui estrui luce. & fici
tenebras. Audi sapiente in puerbiis pdicante.
A nte oia abyssos nata sum. Non erant ista in
genere. Q; quando ut qñ nata sint nescio.
V elante enim a seruabin porta aperit ñ di. ideo
facies dij simulat aut & predest ea que p terre
mot scelin in sela seloy furura sc̃. q; potest ex
ponere. Carrulor. e. hominu hoy notia
pollicent. nescientiu qa homo tantu potest
caye que mecha sc̃. & ea que p mundu usq;
ad cõsumatione in iudicio sunt futura.
D e ppns. de retributione. & hor quoq; multa
absconsa sc̃ nobis. Ita ppt hoc qd scriptu est
duab; uelabunt facie. Non solu aut uelabant
si; & tegebant. ideo uelabant. ut nec modi
cu uideret ppter. Dico aut. facies neq; pau
lu qd agnoscat nouissimoy. hoc e. pedu ei.
& duab; uelabant. Apta sc̃ media ad cõplandu.
E t clamabant alter ad alterũ. Non alter ad plu
res. si ale ad alterũ. Audire eni scitudine di
que annunciat a saluatore. uxta dignitate
nem nemo potest nisi spūs. sc̃. quoru rursu in
habitare scitionia dr que annunciat ab spu
sco nemo potest nisi solus saluator [illegible] id ale
ad alterũ clamabant & dicebant sc̃s. sc̃s.
sc̃s. Non eis sufficit clamare sc̃ [illegible]
pfectu numeru trinitatis assumpsit. ut multi
tudine scitatis manifestet de q; [illegible] scriptu repe
tita cõmunicat. Sc̃ut pr̃ scitat [illegible] filij spūs sci.
E ni scificans & scificat. ex uno oms. Qui scificat
saluator e. uxta hoc qd homo e. a deo patre acci
piens scitate. Dicunt itaq; sc̃s. sc̃s. sc̃s. dns
sabaoth. Inter ptat sabaoth ut agla tradidit.
dns multiar. Plena oms terra gla eius.

Olim dom [illegible] gla. [illegible]
ter [illegible] pclat. qa fucturi
ut uniuersa terra gla ei impleat. In
qppe qui cuersatione sua glificant di
e. e. atq; ita uniuersa terra plena e. g
Olim ñ oms terra plena erat gla dei. sed
angul terre q; a deo dicebat. noe in
deus. in iur magnu nom est. Gla do q
filiu suu. ut [illegible] terra plena fieret
S; qd e pdest si terra plena sit ppe eo
rũ. qui ubiq; sc̃ gla di. cu aut ñ sit pat
gle ple utudinis dei. Sc̃ cu g labora
ent intuere ic glam. quer ut ubi
inuenias locu & inte [illegible]
terra in qua e. gla di. plena gla ter
Quom fit p singulos nr̃os [illegible]
S ig facio que loquor in glam di fiant. p
mo mis & act fit gla dei. Si & pecti
ingressus in glam di e. ic ch; ñ pot n
que facio in glam di fiant. & ego pat
ista dicta. plena e. terra gla ei. Cu e o
fecero. eleuatu e. sup luminare a uob q
E st qda supluminare a uoce seruatis q
B eni e. itaq; unusquisq; nr̃m ita laborem
dicey fiat hostiu & supluminaris. hostiu
uxta intellectu, xpi di. Neq; indigens
hostiu carne. & supluminare uerbum
E leuatu e. supluminare a uoce & clam.
& dem repleta e. [illegible] fiant. hoc
gla dicere dixi. O miser ego qm cep
A nteq; uideat uisione. non [illegible]
seru. O elaia. [illegible] qa
in sensu meu [illegible] qa miser
I ncipio eni nolite [illegible] si
ne. morientes in ora lepsi regn
ser ego. Nunc incipio & ego fateri
re de memetipso. o miser ego.
o miser ego. Proxime aut hu
Miser ego homo qs me liberabit de
mortis hui. Beatu e. g ut [illegible]
fatear. Si me humiliauero & pe
peccatis meis fleuero. exaudiet
dabit in liberatore. & dico gias
xpm dnm nr̃m. Veru ex corde
ego. Vnusquisq; recordet causas mise
riu. & delicta dicam surgentes

…ia quecunq; uenerit hominū.
…mi emīs homo. nō e. iust⁹ sup terrā qui
…hoīū & non peccet. nemo mundus a
…b. neq; si una die uita ei. Numerati aūt
…el ei. Igīt sup nullū requiescet. Possum⁹ &
…glio ꝓbare quia uenit spūs sup multō.
…naneat in eis. Ante paululū lectū est.
…nanebit spūs meus in hominibus istis.
…mū. Non aut nō erit. si nō ꝑmanebit.
…dit iobs solū in q ꝑmansit. & signū hoc
…up quē uiderūs spīm descendentē &
…nē in eo. iste e. filius dī. ayunistrauit
…erbo dei. spūs descendentē ꝑ modicū
…ꝑ modicū ociosū uerbū loquuntur.
…t & si sine peccato maneat. Putas ne
…spūs peccata recedent. Sup nullū g
…spūs dī. sēm qd scriptū e. Exiit uir
…radice iesse. & flos de radice ei⁹ ascendet.
…iescet sup eū spūs dī. spūs sapientie. spūs
…& spūs consilii & uirtutis. Propē hoc
…consilii e. angls. ꝓpē hoc inualuit
…iesse⁹ ascendit. & mirantē eū uirtu
…ndentē. & dīt de eo. Iste e. dns fortis &
…n ptelio. Adhuc ego dicā ascendentē
…ut ad fortitudinē ei. qa rejecit sup
…lū & fortitudinis. Fortitudo mea &
…dns. & factꝰ e. ih in salutē. Rejecit
…spūs dī. spūs sapientie & intellectus.
…e uirtutis. Sic & spūs scientie &
…mpleuit eū spūs timoris de
…quientes. quē assumant. appendēs
…ī hominē; & hoc ex priorib; pender.
…ꝑmo cognoscere quādo recipiant sep
…minē; cū fortes iterū humiliati
…cū luxerint. cheqz ex ornamentis
…on. cū derelicta fuerit illa sola. cū
…rit ad terrā. cē appendente septē
…unū hominē dicentes. Panē nr̄m
…bimꝰ. & uestimenta nr̄a operiemur.
…nom tuū inuocet sup nos. Tunc
…rē & uere tenuerit septē mulie
…nē unū ihm xpm dnm nr̄m. iux
…lligit homo. iuxta qd natꝰ e. iuxta
…appendent septē mulieres homi
…centes. Panē nr̄m manducabimꝰ.
…dant homines. & nullū appendē

mulieres. nullus eis placet homo. Non enim
ꝑpē inopiā hominū unū hominē apphendē.
nō ꝑpē paritatē hominis qualē uoluerūt
qualē quesierē unū solū reperterunt hominē
quē apphenderē. ut dicant ei. Panē nr̄m man-
ducabimꝰ. & uestimenta nr̄a operiemur. Est q̄dā cib;
sapientie. e. q̄dā cib; similit & intellect⁹. & reli-
quoꝝ spūū. Quis e. iste cib;? Non tameo dicere
cib; alius e. extra istos. Forte ad oēs e. cib;
sermo dī qui ait. Ego sū panis uiuens q̄ de
celo descendi. & uita do mundo. Sic sapien-
tie cib; e. ipse pat. Propē hoc mīs cib; e. ut
faciā uoluntatē ei⁹ q̄ me misit. & cōsummē op⁹
ei⁹. Nec putandū e. aliq̄d indigere sapientiā
& intellectū. ceterosq; spūs. q̄a aliū cibū habeant
cū cot̄ dispensationis uni⁹ sit cib; natura dī.
Panē nr̄m manducabimꝰ & uestimenta nr̄a operiem⁹
Est quidā ornat⁹ sapientie. q̄ decorat. Ornata e.
sermone sapientia. singule harū mulierum.
Veruntamen nom tuū inuocet sup nos. aufer op-
pbriū nr̄m; q̄d e. nom sapientie. ihe. Quid in-
uocet nom tuū sup nos? Ego sū sapientia; uolo
nomine alio uocari. ut ego sapientia dicar ihe.
ut intellectū & consiliū magnū & fortitudo &
scientia. & pietas. & amor dī nomine ihe.
ut omnia in omnib; tuū nom fiat. Nom tuū in-
uocet sup nos. aufer opbriū nr̄m; ꝑtereuntia ab-
stulit opbriū ihe. Iccirco surgentes oremꝰ dm
q̄ hē misit hominē & septē mulierū spūs in
eo rejecit. ut & nob iste homo tribuat cō-
munionē harū mulierū. & assumentes eas
fiam⁹ sapientes & intelligentes in deo. ecce ex
q; uirtutis animā nr̄am in xpo ihesu. cui e.
glā & impiū in secla seclōz amē. Rursū in uisione.

Explicit omelia tercia. Incipit quarta.

Aliter. impossibile e. inueniri ꝑn
cipiū dī. principiū mot⁹ dī. nul
quā comphendis. nī dico tu. sed
neq; aliquo. neq; aliud q̄d quam
eoz que subsistunt. Solus sal
uator & spūs ses q̄ semp fuit
eū deo uident facie. forte & angli q̄ uident
uultū faciē patris q̄ e. in celis. uidēt & ꝑn
cipia negotioz. Sic aut & pedes abscondūt
ante homines seraphin. Nouissima enī ut
sē. nī ualent enarrari. Q̄s annunciauit de

b emnus cõpensacõ huiꝰmodi fit sub
tex. ut C. de compen. si constitet. Sz quid
si ea rẽ
rpensionis parte minꝰ
nder reu
e ne cõmittat sic q; uñ
p. l. C. de pac. nr empt̃ & uen. l. cõmu
sone p dec. ff. de pñ stipam. v qm req
pro parte debitꝰ penam erige probi
betur. Solꝰ dicit quidem si ip̃e comunis
actam ei possit totã solue sol modo p
tem ei. pot vel auferri. Sed si ip̃e mi
opiam soluit nõ hñ eã di eiꝰ rõ qui
nõ pro communi aliq̃ solue vel ualeat
ut. ff. de coll. bo. l. r. §. ei duobꝰ. Si q̃d
si emphita decesserit duobꝰ hẽdibꝰ re
licꝰ & unus soluit & alt̃ nõ. dic q; utꝰ
tenebit̃ ne p̃ticõ tb utroq; q̃rendꝰ ut
ff. cõmũni. l. uidũ cõmuni dñio. p qñ. l.
nolunt quidem solue aliam q̃dñe q̃
dicit̃ an hñdes rem emphiteuticam unter
se diuide possint. Dic eñ lex illa q̃ f
undul uectigal' ne di diuidi regionibꝰ
ne confundat̃ p̃stacõ uectigal'. Illu
dianꝰ q; illud ẽ spiale ip̃m p̃uilegium
fisci. Si obiatur si res tota cõmittit̃
pro pena ei nõ soluenti. q̃ unus
puniat̃ pro pcõ alt̃ius q; si nõ dicit
. §. de hui. q. fi. a. ma. p. c. que sunt. &
C. ne uic. pro ma. l. plẽ. & p totum. Vn
deo qñ nus detinet̃ ille qui solui. nõ
tñ detinꝰ fingit̃ pro alio nõ soluen
te. q; agi cõmodi & consequat̃ suũ ut
ff. famil' hisc. l. hẽdes §. in illa. & ff.
de. v. ob. l. ti. Sz quid si emphiteuta
nolit censum p̃soluere nisi dominus q̃
tñ dat̃ ei solue debeat. Dico q; dñus
t possõne teneꝰ ut. §. de cle. q̃relã
tñ si soluta pensio ne emphiteuta qñ
nẽ p̃operatus refert negando se tem
phiteosim tñ tenere absoluendus ẽ tñ
dominus de iure suo deceat ul' dece
ualeat. ut. j. de censi. puenit ꝯ emphi
teuta longo tempore pensionẽ p̃soluit
si in quo casu co ut dicendi sibi licentia
a nõ cedat p̃sequẽdi lõgi temporis ob
sistentia. ut C. de ag. & censi. l. de utilꝰ
Sz quid si uel si emphiteuta uolens q̃
p̃spicere uelit pro. x. ul'. xx. annis pen
sionem solue duñ eã tempꝰ nũquid te
netur dñis recipere. Sat̃ uidetur q; sic. q.
q; cto die promissum stat̃ pen. potꝰ ut
C. de solutionibꝰ. l. q; cto die. Sz q; si ẽ
phiteuta die se solusse & dñis negꝰ dic
at q; emphiteuticũ incumbit probatio. ut
C. de pba. l. q. & si probꝰ se solusse p̃
cto anno. p dcm ei. ad hꝰ q; p ei res an

qua recipiendo pensionem remittat
dominus eiꝰ suo tpe ea poterꝰ [illegible]
fiat. ut ff. de legat. [illegible]
l. p̃ter. §. ult̃. Sz nõ p̃sumit̃ q; ꝯ
probꝰ pro alio alimus solusse. Sz si
probꝰ se solusse p tres annos proxime
p̃cedẽtes p̃sumitur semp solusse ꝯ ecñ
oñ detur ni ei tunc aliter pot̃. ut. C.
de pactis. l. q̃m. l. xii. Sz quid si
emphiteuta uelit solue & dominꝰ
nolit recipe. dic q; eam testibꝰ dꝰ
ei offe. pecuniã & si uelit recipe q
signare. & in ed̃ sacñ deponẽ. ut
C. de iure empho. l. v. in fi. & sufficit
tñ ad hoc. q; postea expelli nõ p̃sit
ut ff. de euic. l. si ido. §. fi. & l. si dom̃
& li si dom̃. §. plẽ. tamẽ consulunt ad
cautelam q; p̃sidẽ adeat eum auctoritate fa
ciat. C. de usuf. sic dicit̃. & C. de epi.
audi si p̃les. & §. de ass. ol. pastoral'
xii. q. iii. §. pot̃. v. si eccl'a mihi. l. Sz
Sz quid si nõ sit qui recipiat quia uel
hẽditas p tempus biennii. l' p tempus
triennii. Vndeo q; uadit res in cõmissum. ff. de ñ. ob. l. undiem. vbi q; pecu
nia sub pena promissa ad diem ei
ẽ pro uulnere mortuo cõmittenti. pecu
li nõ fit hẽditas q̃ eius addita. cui die dõ
odofre q; det sibi tacito ex clausula ge
nali. ff. ex quib. can. ma. l. i. Sz que
ritur si emphiteuta a possõne ceciderit &
canonẽ nõ p̃soluit & aliud ad quem pue
nire possit. soluit an cadat rei cõmis
sũ. & uidet̃ q; nõ. ff. de censi. fol. §. sic
ego. v dat̃ si possidem fundũ p̃fessus si
petenti cuius eius nõ fuit. profess ꝯ cõ
tẽ illu manifeste placq; quidam ei ecñ
dicunt ut die odofredus. q; vel mad
tẽ cõmissum. Sz quid si emphiteuta
moriatur & heres ignoretur rem ec
emphiteuticam causa ne nõ p̃soluit
Dic q; de iure stricto res maneat in cõ
missum. ut. ff. d. v. ob. l. cum filius. §. i
hac. si restituatur ex clausula gen̄ali.
ut. §. p̃ced. dicti. Iuste potuisti ex pecu
Quid si in contractu fuit appositum pactũ
ne unq̃ emphiteuta eiciatur. Dicunt
quidam q; nõ ualꝫ pactum. ex. §. de pact.
c. nisi. & ff. de procur. cũ p̃cario. q̃ per
illud impetretur emphiteuta ad dicendũ
quendũ. ut. ff. de petit. do. cõuenire.
uũ si fiat pactum ne unq̃ efficiatur nõ
ualꝫ. & si fiat ad tempꝰ ne deseratur ua
lꝫ si fiat nõ ualꝫ pactum ne res cõmissa unq̃
diuidatur. cui si fiat ne diuidat̃ ulꝫ ad

am quia cito surrexit & exiit: secuti sunt eã dicentes. Quia uadit ad monumentũ: ut ploret ibi. Maria ergo cũ uenisset ubi erat iesus: uidens eum cecidit ad pedes eius & dixit ei. Domine si fuisses hic: nõ esset mortuus frater meus. Ihc aũ ut uidit eam plorantẽ & iudeos qui uenerant cum ea plorantes: infremuit spũ & turbauit semet ipm & dixit. Ubi posuistis eum. Dicunt ei. Domine ueni & uide. Et lacrimatus est iesus. Dixerũt ergo iudei. Ecce quomodo amabat eum. Quidam aũ ex ipsis dixerunt. Nõ potuit hic qui aperuit oculos ceci nati facere ut & hic nõ moreretur. Ihc ergo rursum fremens in semet ipso: uenit ad monumentũ. Erat aũ spelunca: & lapis superpositus erat ei. Ait ihc. Tollite lapidem. Dicit ei martha soror eius qui mortuus fuerat. Domine iã fetet: quatriduanus enim est. Dicit ei iesus. Nonne dixi tibi quõniam si credideris uidebis gloriam dei. Tulerunt ergo lapidem. Jesus aũ eleuans sursum oculos dixit. Pater gratias tibi ago: quoniam audisti me. Ego aũ sciebam: quia semper me audis. Sed propter populum qui circumstat dixi ut credant quia tu me misisti. Hec cum dixisset: uoce magna clamauit. Lazare ueni foras. Et statim prodiit qui fuerat mortuus. ligatis manibus & pedibus institis: & facies illius sudario erat

ligata. Dixit eis iesus. Soluite eum: & sinite abire. Multi ergo ex iudeis qui uenerant ad mariam & martham & uiderant que fecit: credidерũt in

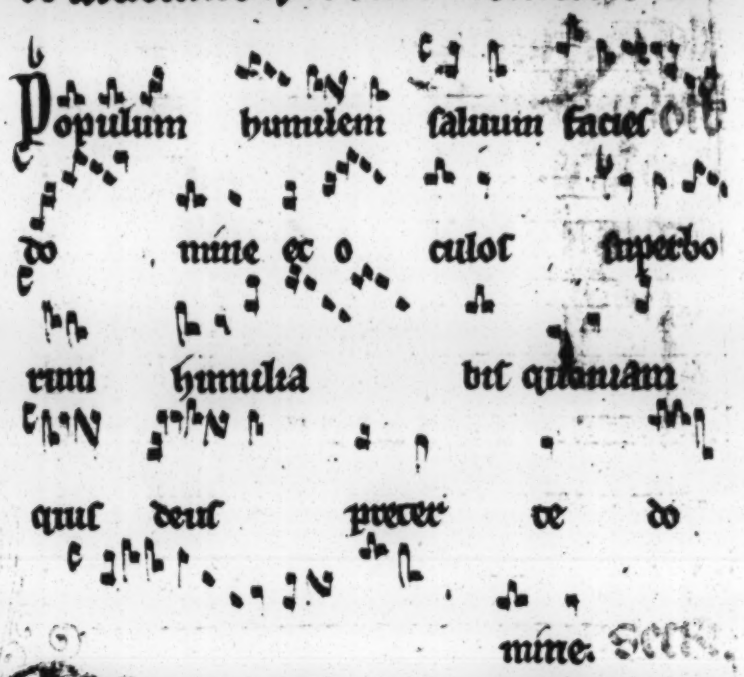

Munera nos domine qs oblata pu
rificent: & te nob iugiter fidelẽ
& placa
tũ. p. cõ. Videns dominus flentes iesum

lazari ad monumentum lacrimatus est

eum iudeis & clamabat lazare ueni fo

ras & prodiit ligatis manibus & pedibus

qui fuerat quadriduanus mortuus. per eũ.

Hec nos qs dne per ei⁹ salu
menta & a pris exactos in ci
nere expediat & ab omnibus semp
tueatur aduersis. p. sup pplm. ostia

Ma qs omps deus: ut qui infirmi
tatis nre conscii de tua uirtute
confidim⁹. sub tua semp protectione gau
deamus. p. Salbo officium.

Gentes uenite ad aquas dicit

Illo tp: Erat quidam languens ā be
thania: de castello marie & marthe
sororis ei. Maria autem erat que unx
it dominum unguento: et extersit pe
des eius capillis suis: cui⁹ frater laza
rus infirmabatur. Miserunt ergo
sorores eius ad eum: dicentes. Dñe:
ecce quē amas infirmatur. Audiēs
aūt ihesus. dixit eis. Infirmitas hec nō
est ad mortem: sed p gloria dei. ut glo
rificetur filius dei p eum. Diligeba
t aūt ihesus martham. & sororem
ei mariam: & lazarum. Ut ergo audi
uit quia infirmabatur: tunc quidē
mansit in eodem loco duobus
diebus. Deinde post hec: dixit discipu
lis suis. Eamus in iudeam iterum.
Dicunt ei discipuli sui. Rabbi: nūc
querebant te iudei lapidare. & iterū
uadis illuc. Respondit ihesus. Non
ne duodecim hore sunt diei. Si quis
ambulauerit in die non offendit:
quia lucem huius mundi uidet.
Si autē ambulauerit in nocte of
fendit: quia lux non est in ea. Hec
ait: & post hec dicit eis. Lazarus
amicus noster dormit: sed uadam
ut a somno suscitem eum. Dixerūt
ergo discipuli ei. Domine: si dormit
saluus erit. Dixerat aūt ihesus de
morte ei: illi autem putauerunt
quia de dormitione somni diceret
Tunc ergo dixit eis ihesus manifeste.
Lazarus mortuus est: & gaudeo
propter uos ut credatis. quoniam non eram
ibi. sed eamus ad eum. Dixit ergo
thomas qui dicitur didimus: ad con
discipulos. Eamus & nos: ut mori
amur cum eo. Venit itaque ihesus: et in
uenit eum quatuor dies iam in mo
numento habentem. Erat autem
bethania iuxta hierosolimam: quasi
stadia quindecim. Multi enim
ex iudeis uenerant ad marthā
& mariam: ut consolarentur eas
de fratre suo. Martha ergo ut audi
uit quia ihesus uenit: occurrit
illi. Maria aūt domi sedebat. Dixit
ergo martha ad ihesum. Domine si fu
isses hic: frater meus non fuisset mor
tuus. Sed & nunc scio: quia quecūque
poposceris a deo. dabit tibi deus.
Dicit illi ihesus. Resurget frater
tuus. Dicit ei martha. Scio quia
resurget in resurrectione: in nouis
simo die. Dixit ei ihesus. Ego sum
resurrectio & uita. Qui credit in
me: etiam si mortuus fuerit uiuet.
Et omnis qui uiuit & credit in me: non morietur in eternum.
Credis hoc. Ait illi. Utique dñe. Ego
credidi quia tu es xp̄s filius dei:
qui in hunc mundum uenisti.
Et cum hoc dixisset: abiit & uo
cauit mariam sororem suam
silencio dicens. Magister adest:
& uocat te. Illa autem ut audi
uit surrexit cito: & uenit ad eum.
Non dum enim uenerat ihesus in
castellum: sed erat in illo loco ubi
occurrerat ei martha. Iudei igitur
qui erant cum ea in domo. et

hīc non ualet qui supremum locum tenet. sic omnium simul de suo interiori uti fieri uel beati in pte. Quo autem a liunde unusquisq; uel beatus fieri possit: qui a semet hꝫ totum quod hꝫ. Est itaq; ve semetipo unus. est & ve semetipo beat⁹. Ipe g sua. ipe summa unitas. ipe sua. ipe summa felicitas. Constat itaq; quod deus ē quod ipe sit summū bonum. & qđ ipm sit unū aliter pfm. Quid est enim beatitudo. ñ omnium bonor plenitudo atq; pfectio. Constat itaq; quod bono illi simo uni aliq; pfecto sit uera unitas & summa simplicitas. xvii

Set si in illo uo & summo bono uni aliq; perfo. plenitudo ē omnium bonorum. nunquid illo bonum usquequaq; perfm est ex multis bonis cōpositum: Sz quod ex plibz cōpositum ē: naturaliē & diuisibile ē. & quod naturalr ē diuisibile: naturalr ē & cōmutabile. Et si est cōmutabilitas ñ potest ee eternitas. & sic nec uera felicitas. Sz in bono qđ unialr perfm est: nichꝫ hoz ee potest. Nam ut ve cetis taceam. ex solius omnipotentie consideratione conuincitur. nichꝫ pfectius. & quod consequens ē. nichꝫ horum ibi ee potuisse. Constat itaq; quod i illa eterna felicitate. & uera felicitate. sit uera incōmutabilitas. & inter uera & summa simplicitas. Ubi aũ sūma simplicitas. ibi uera & sūma unitas. Quicquid g in sūmo bono ē: uere & summe unum ē. nec ibi aliud & aliud ee potest. Et idem ipm est totum quod est. Qđ de sūmi bono simplicitate uel unitate deū ē quīo alia cōcohr

Quod autem mam p. xvii de sūmi illi & ueri boni simplicitate uel unitate hic dīns. alia adhuc cōne quin cere possum⁹. sicut ex hijs col ligi potest. que iam supius posuimus. In superioribz namq; ō inuenit. quod diuina substantia idem quod ipa potentia. idem q ipa sapia. Unde & quelibz illarum quinctur idem ee quod alta. De eadem suba supius deū est. immo & similī cōne pbatum. quod sit uera immtalitas. quod sit ide quod ipa eternitas. Attende itaq; cm omnia ista unū & idem ipm sunt. & adinuicem idem de alterutrū pdicari possunt. Quod de utul dīns: hoc de ei unitate. hoc de ei beatitudie similī consequentia conuincere possum⁹. Nam ista quidē sic supiora de semet ipis & pmul sis mutuam pdicōnem suscipiunt. & omīno omnia que diuine sube dicuntur inee. uel uñ dr aliquid habere: in eandem consequentiam currūt. Qm igitur uere & sūme unū est & quicquid in sūma suba stantia ē. immo quicqd sum ma suba est: non est ei aliud ee cm uiuere. nec uiuere: q

intelligere. nec̄ ab hui⁹ aliud
atq; aliud sapientem uel ꝑtē
tem fore. ſz nec ab hui⁹ sicut a
semet ipſis diuisum aliquid u-
num ſ. ueratum ēe. Rationis ita
q; hi⁹ consid'atione colligi ꝑt.
qm quicquid in sūmo uno
& uera diuinitate ē uere &
sub'aliter & sūme unum est.
Qd illud unum uel ꝑfectum
sit summum & unice sum-

Esse itaq; unum. rix
oportet sūmum unum.
sūme unum. & nō solum sum
me unum. ſz & unice sūmū.
Non enī ꝑsunt ēe duo sū
ma una. stant nec duo uni
uſalit ꝑfecta. Nam si duo e
que ꝑfecta concedim⁹. oportet
ut conſequenter contendamus qm
quicquid plenitudinis quicq;
ꝑfectionis est in uno. totum
iuxta eūdem modū atq; mē
suram erit & in alto. stet ita
q; utrobiq; una indifferens
q; ꝑfectio. Sz ū differentia nul
la est. pluralitas omīno recte
dici. sicut inuenim nō ꝑtest.
Plura itaq; unius'alit ꝑfcta
sicut omīno nō sunt. sic & om
nino ēe non possunt. Et qui
dem sicut & ante nos deūm ē
si unum unius'alit ꝑfcīm est.
ad omnia sufficit. Alioqn usq;
quaq; ꝑfcīm non erit. Et si
unum omīno sufficit. alīd
superfluum erit. Et si omīno sū
fluum ē. quō utile. uel si in
utile. quō bonum. Bonum
ḡ illud unius'alit ꝑfcīm erit
ut deūm est nō solum sūme
unum. ſz et unice summū.
Sece ut uides qđ de sūmo bono

dicim⁹. in eandem conſequentia
currit. qm supior tō de diuine
sube unitate cōtinuo in
uenit. Nam si dꝰ ueracit̄ est
sūmum bonum qm nō ꝑtest
ēe sūmum bonum n̄ unum.
tam veracit̄ constat quod ce
dimus non posse ēe n̄ unum
dīm. Est itaq; in illa uera &
sūma felicitate. & uere & sū
me felici diuinitate. est itaq;
sūma & subalis unitas. & i ipa
unitate uera & sūma simplici
tas. ut ut supius ꝓbatum est.
ipm rem ē totum quod est.
Qm sit incomprehensibil sim
plicitas illa ut & sūme unitas. ut

Set si in ista unitate uera &
sūma simplicitas est. nich
ipi ad illam que ē ex compsi
tione partium in subam una.
Si idem ipm est totum quod ī
ea est nich ipi ad illam que ē
ex conformitate multar subar
in una naturam. Si uere & sū
me simplex ē. quid ipi ad illa
que ē in unione diuerſiformi
um subarum in ꝑsona unam.
Si simplex idemptitas in ipa
est. quid ipi ad illam que ē in
concretione subsistentis. & sub
sistentie in eandem una. Hi
chilominꝰ & longe ē supra uni
tatem illam que ē ex collectio
ne multar ꝑprietatum i una
forma. Incomparabilit autem
& incomprehensibilit supra hi
omēs constat hanc fore que ī
infinitatis idemptitate ſ. sum
me simplex & incōmutabile
ēe. In illo itaq; sūmo bono u
nius'alit q; ꝑfecto uera unitas.
in illo summa simplicitas. in

ergo accede ꝓpꝛ et fac
iuſſum regis ſicut fe
cerunt oñs gentes
et uiri iuda. et qui re
manſerunt inierim
et eris tu et filii tui ĩ
ter amicos regis. et ã
plificatus argento et
auro et muneribus
multis. Et reſpondit
mathathias et dixit
magna uoce. Et ſi oẽs
gentes regi antiocho
obediunt ut diſcedãt
unuſquiſq; a ſeruitu
te legis patrũ ſuoꝝũ.
et conſentiant man
datis eius. ego et filii
mei et fres mei obedie
mus legi patrũ nr̃oꝝ
propitius ſit nob̃ dñs.
non eſt nobis utile re
linquere legem et iuſ
ticias dei. Ꝛc. ii.

Non audiem̃ ũba
regis antiochi
ne ſacrificabim̃ ydo
lis tranſgredientes le
gis nr̃e mandata. ut
eam̃ altera una. Et ut
ceſſauit loqui ũba hec.
acceſſit quidam iude
us in omniũ oculis
ſacrificare ydolis ſup
aram in ciuitate mo
din ſecũm iuſſiõ regis.
Et uidit mathathias
et doluit. et contre
muerunt renes eius.
Et accenſus eſt furore
eius ſecũm iudicium
legis et inſiliens tru
cidauit eum ſup aram.
ſed et uirum quem
miſerat rex antioch⁹
qui cogebat immola
ri occidit in ipõ tem
pore et aram deſtruꝛ

[illegible] zelatus est lege
[illegible]t fecit fines zam
[illegible]lio salomonis: et
[illegible]clamauit matha
[illegible]as uoce magna di
[illegible]s. Omnis qui zelū
[illegible]et legis statuens
[illegible]amentū: exeat pt
[illegible]. Et fugit ipe et
[illegible] eius in montes t
[illegible]liquerūt quecūq
[illegible]abebant in ciuitate.

Descenderūt ic. iij.
[illegible] multi querētes
iudiciū et iustitiam
in desertum ut sede
rent ibi ipi et filii eor:
qm̄ indurauerūt sup
[illegible] mala. Et renunti
atum est uiris regis
[illegible]erentiui qui erant
[illegible]rim ciuitate da
[illegible] qm̄ dicebatis
[illegible] quidam qui dixi

pauerunt mandatum
regis ut loca occulta
in deserto et abissent
post illos multi: et sta
tim preterierunt ad eos
eos. et constituerunt
ad eos ꝓlium i
die sabbatorū: et dixe
runt ad eos. Resistite
et nunc adhuc: exite
et facite sicut ubum

Duerunt uiri ad
regem. Non erubi
bim̄ neq; faciemus u
bum regis: ut polluā
mus diem sabbatorū
Et conclauerūt adu
sus eos prelium: et nō
responderunt eis. Nō
lapidem miserunt il
lis. nec opilauerunt
loca occulta: dicentes.
Moriamur omnes i

[illegible] ubi [illegible]
[illegible] eam mortuam:
et dicunt. Abba mortua est. Tunc
ille recutiens palliolum suum
quo utebatur: ostendit eis ma
nus suas dicens. Ecce quod michi
fecit filia ista diaboli: perdidit omnes
digitos meos. Et narrans eis
quod factum fuerat dicebat. Scrip
tum est. Non reddatur malum
pro malo. Et faciens orationem. sus
citauit eam. Que conuersa: caste
egit residuum tempus uite sue.
Frater quidam impugnabatur
a fornicatione. contigitque eum ue
nire in uicum quendam egipti.
Et uidens filiam sacerdotis pa
ganorum adamauit eam: dixitque
patri eius. Da michi eam uxorem. Ille

facturum. Tunc respondens dia
bolus dixit ei. Non dedero filiam 24
tuam in uxorem: quia deus eius non
[illegible]
[illegible] ostendit
in me deus. cum ego infelix negaue
rim et ipsum. et baptismum. et
propositum monachi: bonus autem
deus. Et si etiam sic malum nunc
usque adiuuat me: aut ego recedam
ab eo? Et in semetipsum reuersus.
recepit sobrietatem mentis. et ue
nit in heremum ad magnum quen
[illegible] narrauit ei rem que
fuerat acta. Et respondens senex.
dixit ei. Sede mecum in spelun
ca: et ieiuna tres ebdomadas con

meril siuſ. & die qua erat feſtiuitas in ſcīchi occurrit ibi. & intrauit mecclām cōram multitudine frēn. Illi autem uidentes eam: flebāt. Qui dixit frib; Videtis in sanctam hanc: filiuſ est in obedientie. Cauete q uos fis. quia in senectute hoc feci: & orate pme. Et p gressa ad cellam suam: ad mōnum prime conuersationis sue reūsus est. Frater quidam alicūdo pessime tentatus ē: a spū fornicationis. Quatuor enim diaboli in speciem pulcrarum mulierum trāsformati uigiter quadraginta diebus pseuerauerunt. pugnantes adūsus eum: ut traherent eum ad turpem dānpnatiōnem. Illo autem

cellam: egressus est ille. & uidens eam turbatus est dicens. Quō huc uenisti: Illa autem uelud plorā dicebat. Errando hic ueni. Et cum inseratione uiscerum pulsarētur: mōduxit eam in atriolū cellule sue. & ipse mānit interius in cellam suam. & clausit. Et ecce infelix illa clamauit dicens.

Abba. fere me commedunt hic. Ille autem uerum turbatus est: tamensq; etiam iudicium dei. dicebat. Vnde hō uenit ira hec: Et sapiens hostium: mōduxit eam intro. Cepit autem diabolus uelud sagittas stimulare cor eius in eam. Qui cum intellexisset diaboli ēē stimulos. dicebat in semetipsum. Vie inimici tenebre sunt.

Not curyoicale

ye tyngeiz Of a lupflue tyng to le
kut alway it is laid abone Of nayle;
& of dilpolicaoū of hem as is affirion
contulion dede blode quito vnder ye
naile gibbolite and curuite fillinez
and foule colourynz

¶ 4. Of likenez of ye bryste & of ye
tappes of multiplicacion of mylke
and of girtucile of pappez Of litelnez
of ye pappez heneder ftor of apoltez
& of coagulacion of mylke it is laid
abone in ye apoteenez of ye lame
¶ 5 Of likenez of ye wal of ye wombe
and of emunence of ye vmbelic or e
of hernia ventrale ftor of ydropily
is laid abone in the apoteenez
¶ 6. Of likenez of ye hanchez & of
ye ptiez of hem as of ruptuir of lyna
intelinale & zirboale ftor lyna lyno
rale & aquoſ & ventoſ & carnoſ it
is laid in ye apoteenez Of ye ftone
in ye velic and bicaule of cōmonyz
in ye reynez Of cralte of pillynz
Of pallions of ye zeidz Of papilino
Of clolynz of ye zpnay · i · hulke Of
excauacion and of calcinacoū · i ·
seldyng Of hūfiodite; · i · stratte;
Of ye pallionz of ye matrice as is clo
lynz laxynz tenlago dralynz out
of ye birp and of ye lecundyne of
ye mole of likenelle of ye lure as
is ye clolynz of ye goynz out of
lougaon The fallyng of ye matrice
or goynz out for of ye emoroidez
Of ficz of attriez of fillinez Of vl
ceriz it is laid abone in yer placez
¶ 8 Of zpre likenez of ye thyez
of ye legger & of ye cofete Of the
morphale and of talle ftemme of
matrarez Of akynger and of moule
pat bey in ye hele ftor of elefantie
& of varicez it is laid in ye apoteem
Of clauez & of pozez it is laid in
ye furth doctrine of yis · 6ᵉ · boke Si
keuez of nailez lxy in ye capitle of
handez Here endey the chapttulez
of the · 6ᵉ · boke ·

Here bigynney ye · 6ᵉ · boke of

Of ye goutt
& of akyng &
haydenes of
nūtrez ca^tm · l^m
Ptetic or ye gout
is akyng of
nūtrez of flux
of hmnoꝛ gen
dred in ye nūtrez ¶ It is certain for
loy artᵉ & nī comento illiꝰ aupho
& Eunuchi non ꝓdagirlant neq; callu
tiunt Eunuchez · i · geldynger ꝓdager
not ne ar not made balled for pat
yis paſſion is made of lom hmno
flowyng to ye nuttrez ¶ Perfor as
it folwey in ye lettre ¶ If per flowed
neuer matrie yider ye paſſion ſhuld
neuer be made ¶ And he toke heer ſpace
for kynde · i · ſpeciale for gnale · & ꝓdag
ftor artheuc as ſaid alfr bouoꝰ ſup
aupho ꝑfatu ¶ Artheuc forloy is an
apoteeme in takyng apoteeme laxely
whᶜ is made in ye diſgregacoū · i ·
ſparplyng of ye articulez artᵉ hal alb
in · 9ᵉ · & noue ꝓtis ꝓnue libri diſpo
ſitoꝰ vſualiſ / pat lich a paſſion may
be made of yuel complexioū vᵗ oute
matie and neyle pat is ſeld as ſey
and vnꝛ lich akyng is not ye
gout ꝓprely bot largely & vnꝓprely
¶ Wherfor ſayꝰ & in · 10 · ueam ye
matie habundant pat make ye arte
tic ſiatic & podagre in ꝛeumatizꝰ
ye nuttrez & wide ligamentez vᵗ
outfozp extendey or ſtrechey al ye
lmnoꝛ ꝓticez ¶ Wherfor it bryngey
akyng & not ſpalme as ſeid ye lame
& in comento Quicil ꝓdictᵉ / ſtor
ſoy gont and artetic ꝛeally or i dede
ar ye lame as ſaid Fordō Bot it is
ſaid gont of flux or flowyng artheuc
of artꝛu · i · ueenbre or artucle ¶ Of
nihiᶜ arſpnez ſiatica ny ſhia ꝓdag
in ye bote artetica nī op nūtrez bi
& in ueam loco ꝑallez ¶ Curagra
is not ꝓpꝛ artheuca bot a ſtemmatic
nuflacoū of ye handez of whᶜ is
ſaid abone in ye apoteemez ¶ Ye alſo

Not cirurgical

tumefactue .i. bolnyng yᵗ ofte tymez is gedred or heped in chyldre of vndi gestion is not arthetic as seyp ¶ In conuento Jhesus non ydagrizat ¶ Seperlez it is not to chaunge of ye mateez And wᵗ yat lich differencez makep not myᶜ to ye cuyr bot ī sciatica for ye site of ye matie ¶ Of matie for coly & of akyng cynthymates ar taken moste raye curatif entencions ¶ Of matie forsat som is cold gout & hote Of akyng for som is clamerole or cryng & most dilely as seyp ayaist paule som tollerable or sufferable & quete yuoz ¶ Caulez of passionz of mictuez ar as yo of apostemez Geñale as caule of remue And spꝛial as ꝓmutif antecedent & conuīcte as it was specified aboue of ye apostez · ¶ Membrez forsoy lendyng as to flemme ar ye brayne & stomac as to colre forsay & ouer cuyfluetez ye lyuer & ye veynez ¶ And for ꝓ seyp anc yat of yile hu mos forsoy per is often cuyfluete to ye 2. & 3. digestion ¶ Membrez forsoy wexynyng ar ye mictuez ¶ And yile caulez diffyngued or dyuided anc .i. 3 caulez ¶ Ou materialez which he called efficient .i. doyng ¶ And ou caulez in strumentalez wch ar latitudez .i. bredeuelle of waiez bi wchᶜ ye matie passey most lizdly ¶ And ou caulez pa cientez yat ar febleuelle of mictuez bi kynde .i. nature as for he is of kynd of glutok vien or bi accident as is fallyng cuyrtyng malice of gouuaace ¶ Ꝛ is conseyned of ye wordez of ꝓpꝛ ou cᵒ sumpcᵒⁿ A woman ꝓdagiey not bot if menstrues defaute hir yan forsoy is myᶜ matie wᵗ holden & she may ꝓdagize & seyp ye conuict to ye caule materiale ¶ 2ᵃ is take of yat comth cmuchez .i. geldyngz & childre ꝓdagiey not for yai do not lichery ne yai dilate not .i. make bredc ye waiez bi wchens ye matie passe lizdly. to ye caule instrumentale 3ᵃ is concluded ou ye forsaid conuict wchen ye seyp necessaire forsoy hym bihouey for to haue moze wake fete cuyple & mictuez if auy man obey to be take wch ꝓdagre ye same maner ye brayne if auy man obey to be epilentic ¶ Wherfor alᵗᵉ ¶ ou mesau vbi cuꝫ ye hymo & yat conuey com tyme is saugnyuee as most or fleu matie or medlid of fleumatic & colre or saugnyuee wᵗ yile seuerlez seldꝫ wᵗ melancolie as seyp anc ¶ For wch flemetic meu & melancolio seldom ar made remmatic & agayne waid ¶ Anc put to ꝓpoꝛ yat more seldom of for cupt hmuouez most seldom of al hu mouez mꝛyxte after her ꝓporcion ou ye bodie as seyp Rab ¶ And substanc chaungyng of ye passion schelbey ye materies to be associate wch ventosite as was said ou quodam vesie ꝓpꝛii .i. ꝓpꝛes wscutie / And as ofte yile passionz ar compoued wch ye proporcions said seyez yai ar seldom cuyple ¶ Wherfor wch ralᵗ hymo wᵗ out colre nuyst not cyrune to ye mictuez as tokened Rab ī libro dumlicoꝝ / Cinez · Cinez forsoy of symple schal be said as of apostemez yat of ye compoued be had bi hem Signez and domes Signe forsoy of ye clamor goute it bihouey not for to delitynie Wherfor ye sikenneu delityney it yuoz Signez of ye gout hote & cold for al yai be had bi hote apostemez & colde said aboue ou ye apostemez Seperlez ¶ ou mesau Siffey · g manez of knowyg ye materie of hem of colour of tou chyng of pyugez applied to of diete goyng afore of complexion of age of regiou of tyme ¶ Anc forsoy adde to yile matiez · man of abyg dnerlite of duryng & custome and dome of vrtue & of oy cuyfluetez ¶ Wherfor be it considered ou ye firste as seyp Gordo ye place be rede if it ake if it be hote if it be delited wᵗ cold yiugez & heuyed wch hote yiuges if a hote diete went afore and if ye com

¶ Caule

¶ 2. caules
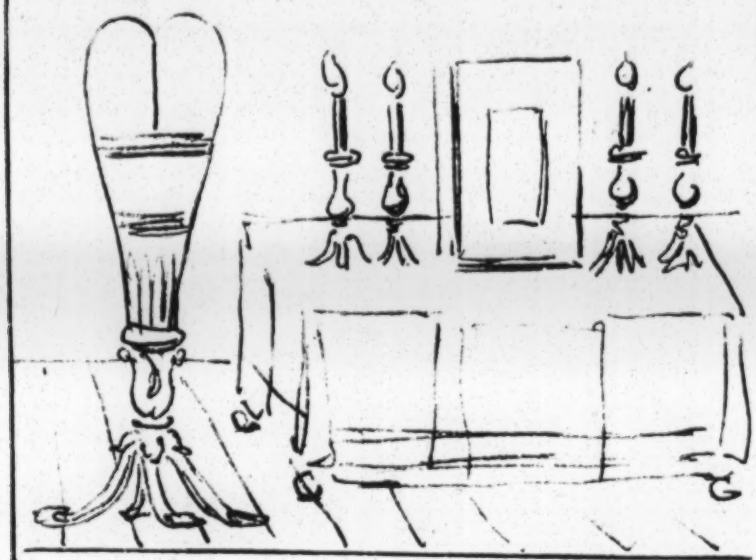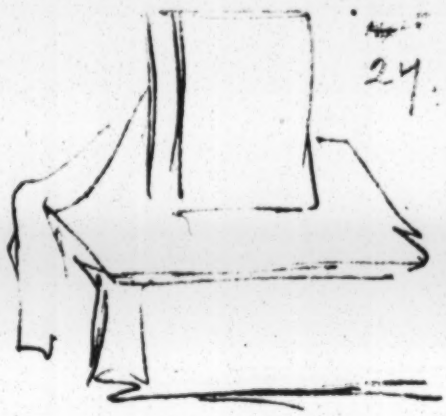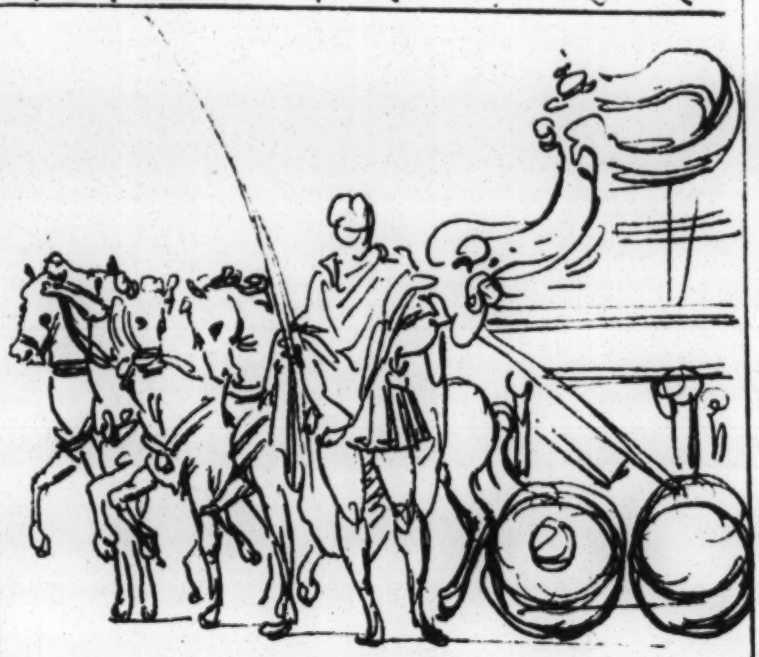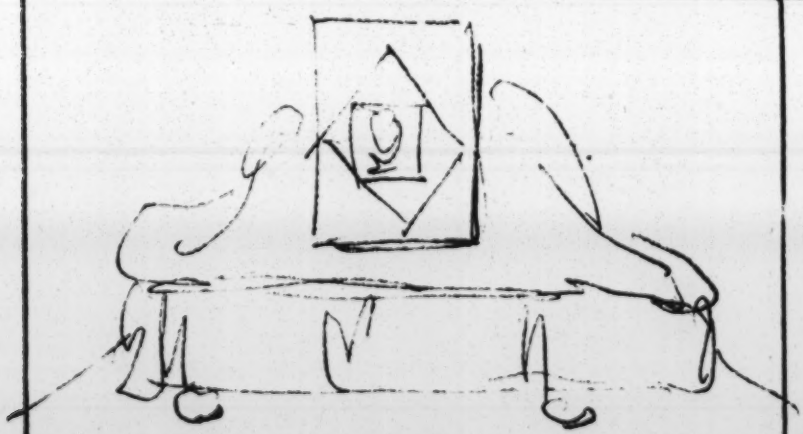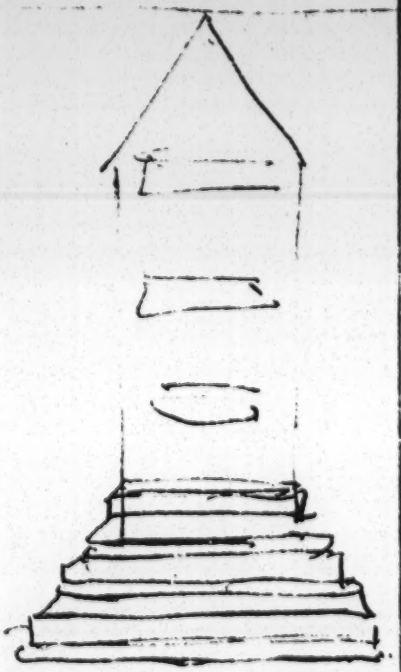
¶ Signe